

EZNEC Pro/2+ v. 7.0.1 (64 bit calc. eng.)

Copyright © 1990 - 2022 by Roy W. Lewallen
Released for free public use.

EZNEC® is a registered trademark of Roy W. Lewallen.



The Netherlands • Europe

PA3A

CQ Zone 14 • ITU Zone 27

EZNEC (by Roy Lewallen W7EL)

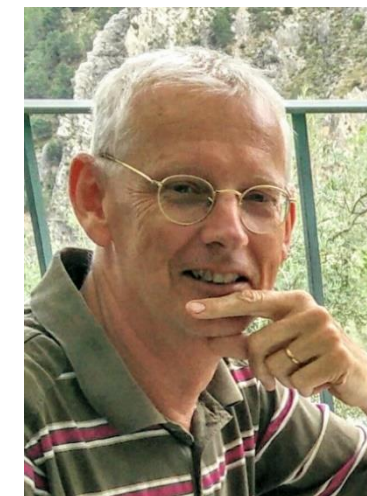
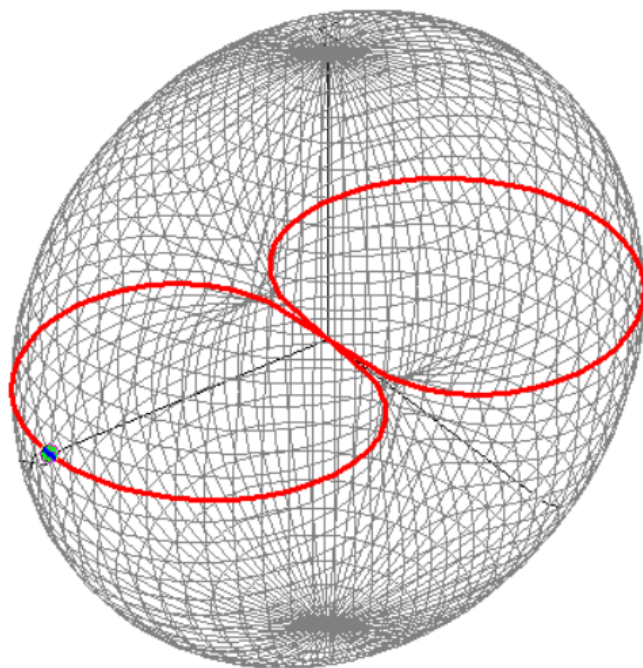
Ervaringen met EZNEC

(Aanvankelijk : ELNEC)

Wat kun je ermee

Arie Kleingeld PA3A

Gebruiker van Roy Lewallen's software sinds 1995



Disclaimer:

- Deze lezing is **niet**:
 - Cursus of Handleiding EZNEC gebruiken
 - Theoretische verhandeling van allerlei EM-velden of hoe NEC werkt
 - Les in antenne theorie
 - Vergelijking van verschillende software pakketten of simulatie methodes
- Dit is **wel**:
 - Introductie in antennes modelleren, in dit geval m.b.v. EZNEC
 - Demo van enkele EZNEC mogelijkheden
 - En passant de antwoorden op een aantal antenne-vragen
 - Voorbeelden van gemaakte antennes en conclusies
 - Geschikt voor iedere zendamateur die wil experimenteren met antennes



- **Strekking van deze lezing:**

Mits je bij het simuleren rekening houdt met de beperkingen van NEC,

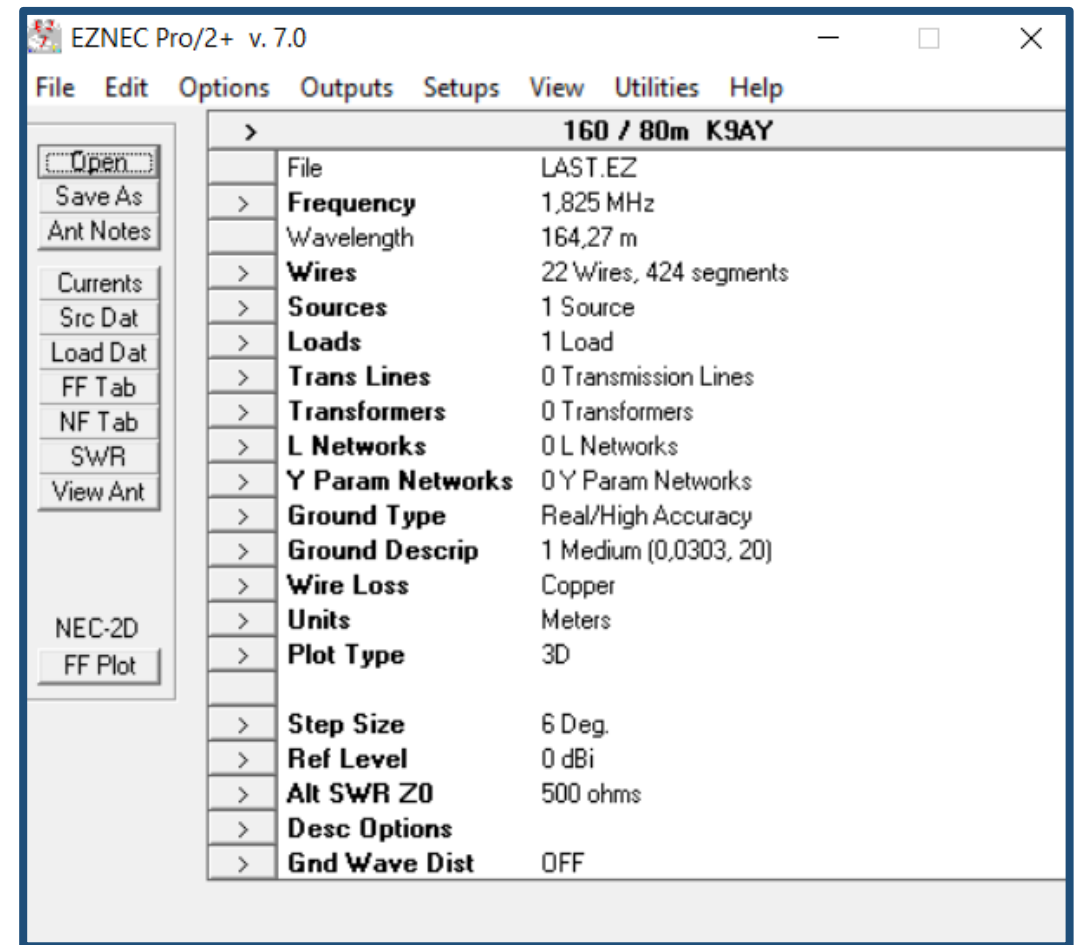
kun je met EZNEC verschrikkelijk veel leren over antennes en hun 'gedrag'

Mits je bij het simuleren rekening houdt met de beperkingen van NEC, kun je met EZNEC:

verschrikkelijk veel leren over antennes en hun 'gedrag'

Inhoud

- Introductie NEC en EZNEC (Easy NEC)
- Een aantal demo's
- Pauze
- Wat mogelijkheden van EZNEC
- En passant: Leerzame (?) beweringen/stellingen* die we terloops controleren met EZNEC ('dà kennie-anders')



* Beweringen die we zouden kunnen checken met EZNEC

- Geïsoleerd draad of blank draad, maakt dat iets uit?
- 80m NVIS antennes moeten vlak boven de grond hangen (hoe laag is dat?)
- Een vertical is altijd veel beter voor DX dan een dipool (i.v.m. lage opstraalhoek)
- Invloed van de omgeving; is die er, en zo ja, hoeveel dan?
- Dipool antenne, gevoed met coax mét mantelstroomfilter (Common Mode Choke) en zónder
- Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne
- ...?



Introductie NEC: Wat is NEC

- NEC = Numerical Electromagnetics Code
- NEC-2 → meest gebruikte *gratis* toepassing (zit in EZNEC-7)
- NEC-3 → niet zo veel in gebruik
- NEC-4 → bij professionals (licentie ordegröte \$ 800+, sinds feb 2024 ook voor \$110)
- NEC-5 → ook licentie (kosten: \$110)
- MiniNEC → andere code, is al heel lang vrij beschikbaar

- NEC-verschillen: komen we op terug

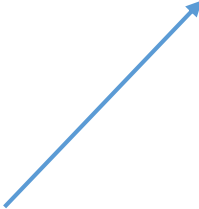
Software rondom NEC-2 b.v.:

- YO (Yagi Optimizer, is iets van 'vroegah')
- 4NEC2 (gratis)
- EZNEC (kostte destijds ca. \$100+)
- MMANA (rondom MiniNEC)

Doel: NEC toegankelijk maken met interface



(EZ)NEC



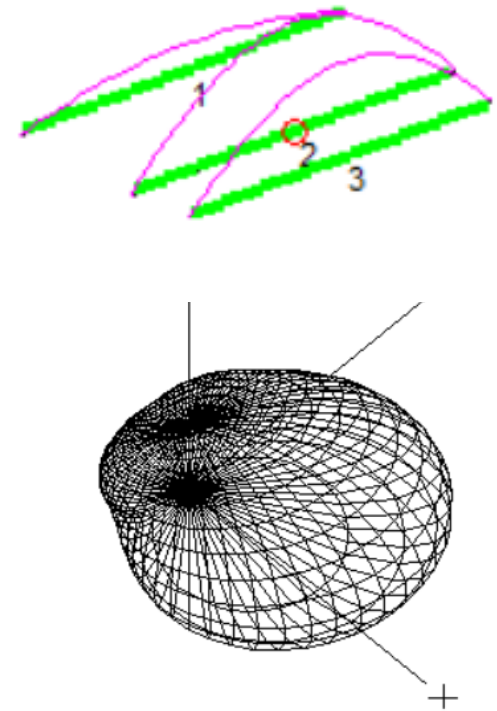
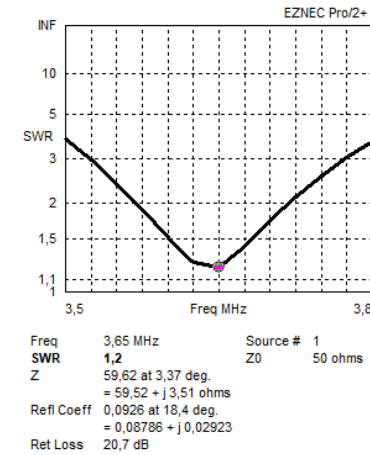
Wires														
Wire Create Edit Other														
☐ Coord Entry Mode ☐ Preserve Connections ☒ Show Wire Insulation ☐ Show Loss														
	No.	End 1				End 2				Diameter (mm)	Segs	Insulation		
		X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn	X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn			Diel C	Thk (mm)	Loss Tan
▶	1	0	-5,32394	9,85916		0	5,22535	9,85916		9,85916	31	1	0	0
	2	4,22537	-5,22535	9,85916		4,22537	5,22535	9,85916		9,85916	31	1	0	0
	3	6,11268	-4,86729	9,85916		6,11268	4,86729	9,85916		9,85916	31	1	0	0
*														

- Stop er in:

- **Wires:** Geleiderlengte, -dikte en -positie (=zeg maar coördinaten)
- **Source:** Plaats van het voedingspunt
- **Loads:** Spoel, condensator, weerstand of combinatie
- **Ground Type:** Grond, hoe wordt deze al dan niet meegerekend
- **Ground Descrip:** Eigenschappen van grond (zand, zeewater, etc.)
- **Wire Loss:** Verliezen in de geleiders (koper, aluminium, etc.)
- **Trans Lines:** Transmissielijnen
- **L-netwerk en transformator**
- Omgeving (masten, andere antennes, dakgoten, enz. → nog meer **Wires**)

(EZ)NEC

- Wat komt eruit:
 - **FF* Plot:** Stralingspatroon (2D/3D), Gain, F/B ratio
 - **Src Data:** Voedingsimpedantie bij de bron
 - **SWR:** SWR-curve
 - **Average Gain (standaard 0 dBi):** Hieruit kunnen conclusies worden getrokken over verliezen in geleiders, grond en loads
 - **Currents:** Stroom in de geleiders
 - **NF Tab:** Eventueel veldsterkte rondom de antenne – dichtbij veld (Near Field)

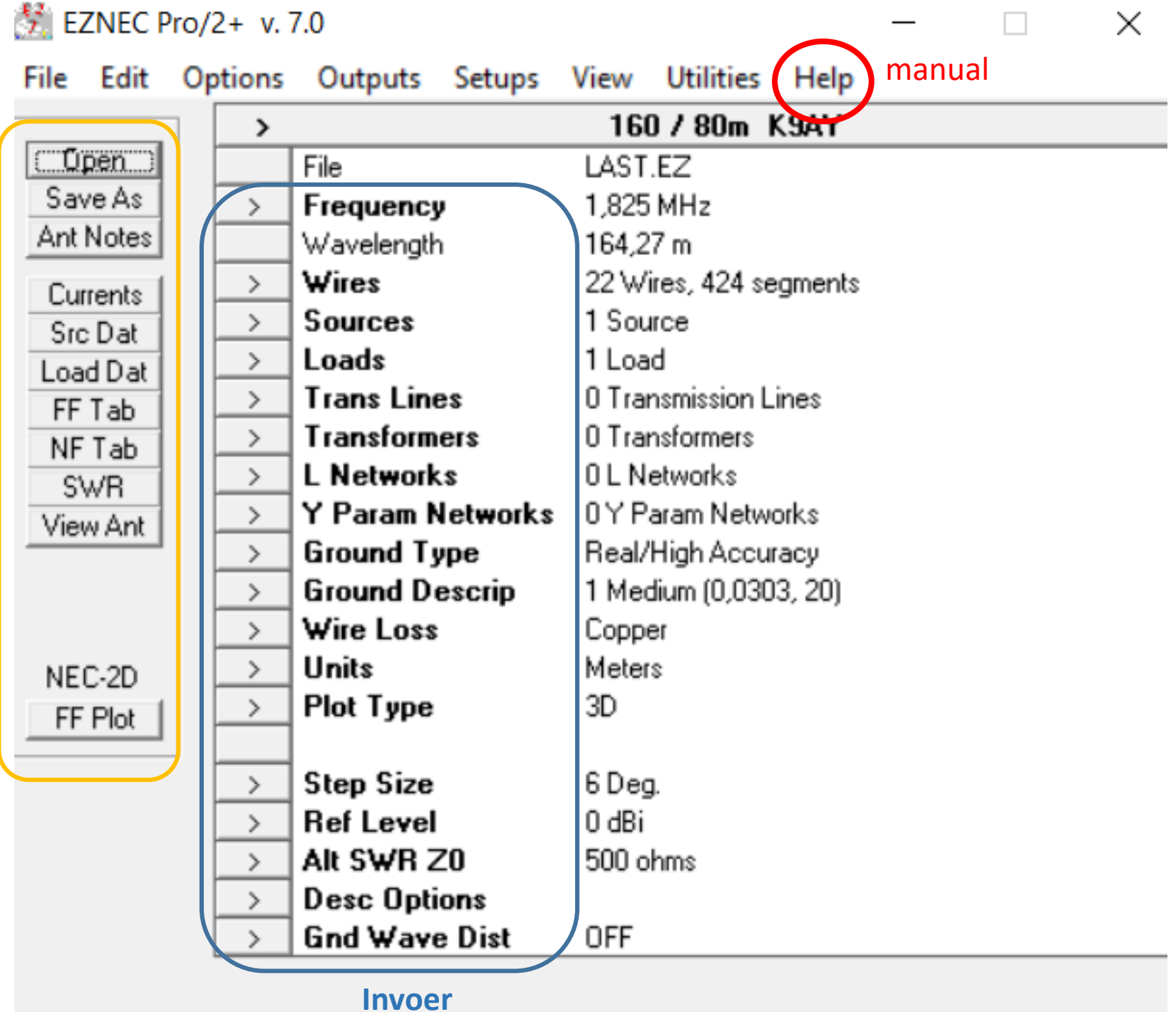


* FF = Far Field

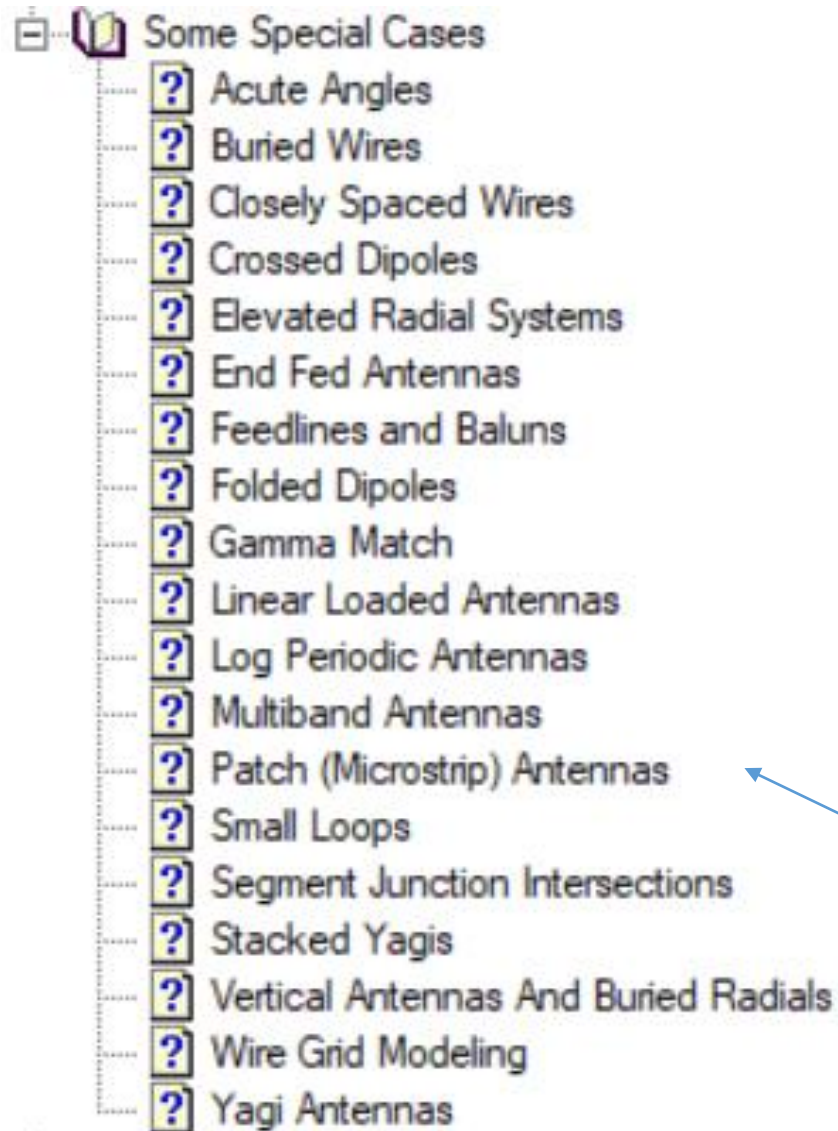
De EZNEC 'schil'
om NEC heen

Basis venster
(‘Control Center’)

Commando's



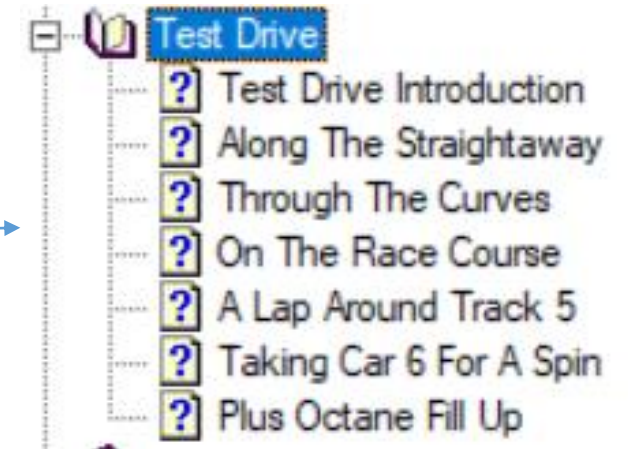
Uit het EZNEC-manual



Some Special Cases

- ? Acute Angles
- ? Buried Wires
- ? Closely Spaced Wires
- ? Crossed Dipoles
- ? Elevated Radial Systems
- ? End Fed Antennas
- ? Feedlines and Baluns
- ? Folded Dipoles
- ? Gamma Match
- ? Linear Loaded Antennas
- ? Log Periodic Antennas
- ? Multiband Antennas
- ? Patch (Microstrip) Antennas
- ? Small Loops
- ? Segment Junction Intersections
- ? Stacked Yagis
- ? Vertical Antennas And Buried Radials
- ? Wire Grid Modeling
- ? Yagi Antennas

- Basis vaardigheden en steeds ingewikkelder.
- Deze moet je echt doen



Test Drive

- ? Test Drive Introduction
- ? Along The Straightaway
- ? Through The Curves
- ? On The Race Course
- ? A Lap Around Track 5
- ? Taking Car 6 For A Spin
- ? Plus Octane Fill Up

- Waarschuwingen voor mogelijke fouten bij bepaalde antenne-modellen
- Oplossingen om zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid te komen
- Welke NEC-engine (2, 4.2 of 5) is waarvoor het meest geschikt

Feature Availability vs Engine Choice for EZNEC Pro/2+ and EZNEC Pro/4+				
Feature	Calculating Engine			
	EZCalcD (NEC-2D)	EZCalc4D (NEC-4D)	External NEC-4.2	External NEC-5
Insulated wires	✓	✓	✓	✓
Buried wires		✓	✓	✓
Unconnected 1-seg wires with insertion objects	✓	✓	✓	
Split sources	✓	✓	✓	
Two ground media	✓	✓	✓	
Two ground media with MININEC ground	✓	✓		
Ground Wave calculation with MININEC ground	✓	✓		✓
Near Field calculation with MININEC ground	✓	✓		✓
Real/High Accuracy (GN2) ground	✓	✓	✓	
Real/Extended Accuracy (GN3) ground		✓	✓	✓
Notes:				
1) Features not listed such as lossy transmission lines, L networks, and transformers are available with all engines.				
2) The EZCalc4D engine is available only to existing EZNEC Pro/4 users.				
3) External NEC-4.2 and/or NEC-5 engines must be purchased from LLNL.				

EZNEC 7.0.3

Verschillende NEC versies en features

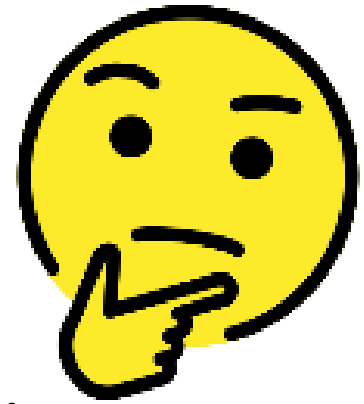
Bron: EZNEC Manual

- NEC 5 minder gevoelig voor verschillende draaddikten (tapering) en plaatsing/lengte van de segmenten.
Moet wel met meer segmenten rekenen voor goede uitkomst.

MiniNEC vergelijking, zie b.v.

<http://on5au.be/content/amod/amod56.html>

De theorie achter NEC.....



- Zeer specialistisch
- Wetten van Maxwell (EM-velden) zijn *slechts* een begin...
- Numerieke oplossingen i.p.v. 'toveren' of 'aannames'
- Voor de amateur belangrijk:
 - **Draden worden gesplitst in zgn. segmenten** (geen beperking in EZNEC-7)
Ieder segment wordt apart in berekeningen opgenomen en de stromen en velden en interacties berekend, incl. loads, grond etc.
 - EZNEC waarschuwt als je te veel of te weinig segmenten in een draad hebt

NEC: Als je het eens na wil lezen... (75 pagina's met formules)

The portion of the i^{th} basis function on segment i is then

$$f_i^o(s) = A_i^o + B_i^o \sin k(s - s_i) + C_i^o \cos k(s - s_i) \quad (26)$$

$$|s - s_i| < \Delta_i/2 .$$

If $N^- \neq 0$ and $N^+ \neq 0$, end conditions are

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i - \Delta_i/2} = a_i^- Q_i^- , \quad (27)$$

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i + \Delta_i/2} = a_i^+ Q_i^+ . \quad (28)$$

If $N^- = 0$ and $N^+ \neq 0$, end conditions are

$$f_i^o(s_i - \Delta_i/2) = \frac{1}{k} x_i \left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i - \Delta_i/2} \quad (29)$$

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i + \Delta_i/2} = a_i^+ Q_i^+ . \quad (30)$$

$$G_\rho^V = c_1 \frac{\partial^2}{\partial \rho \partial z} k_1^2 v'_{22} + c_1 \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \frac{\partial^2}{\partial \rho \partial z} G_{21} , \quad (136)$$

$$G_z^V = c_1 \left(\frac{\partial^2}{\partial z^2} + k_2^2 \right) k_1^2 v'_{22} + c_1 \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{\partial^2}{\partial z^2} + k_2^2 \right) G_{21} \quad (137)$$

$$G_\rho^H = c_1 \cos \phi \left(\frac{\partial^2}{\partial \rho^2} k_2^2 v'_{22} + k_2^2 u'_{22} \right) \quad (138)$$

$$- c_1 \cos \phi \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{\partial^2}{\partial \rho^2} + k_2^2 \right) G_{21} ,$$

$$G_\phi^H = -c_1 \sin \phi \left(\frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} k_2^2 v'_{22} + k_2^2 u'_{22} \right) \quad (139)$$

$$+ c_1 \sin \phi \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} + k_2^2 \right) G_{21} ,$$

Uit: Burke & Poggio (Lawrence Livermore Laboratory)
Numerical Electromagnetics Code
Method of Moments
Part I

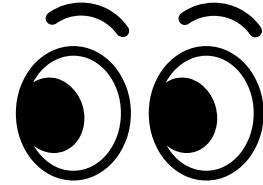
EZNEC - Tegeltjeswijsheid

Fout Model In → Sprookje Uit

(Garbage In → Garbage Out)

Alhoewel EZNEC wel
waarschuwt bij opvallende
fouten

Goed om te weten



- EZNEC is geen ontwerp programma
Je bent nl. zelf de ontwerper
- Optimaliseren doe je dus zelf, of gebruik AutoEZ i.c.m. EZNEC
(4NEC2 heeft wel optimalisatie tooling)
- Je doet jezelf een groot plezier als je 'RTFM'

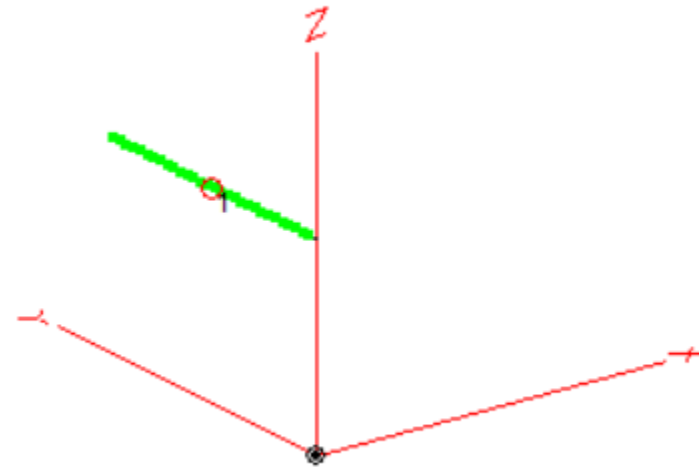
De mouwen opstropen: Simulaties die we gaan doen



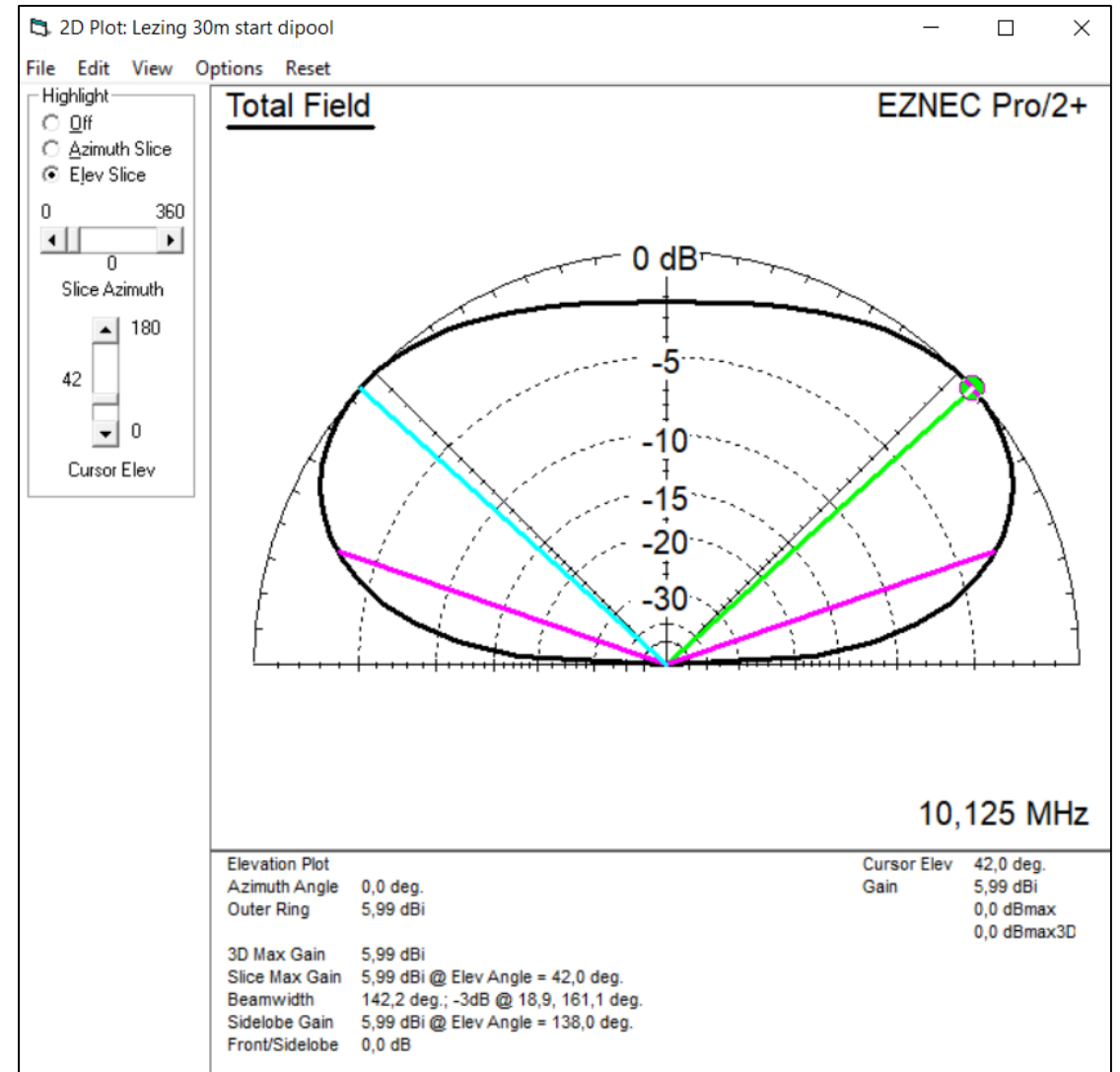
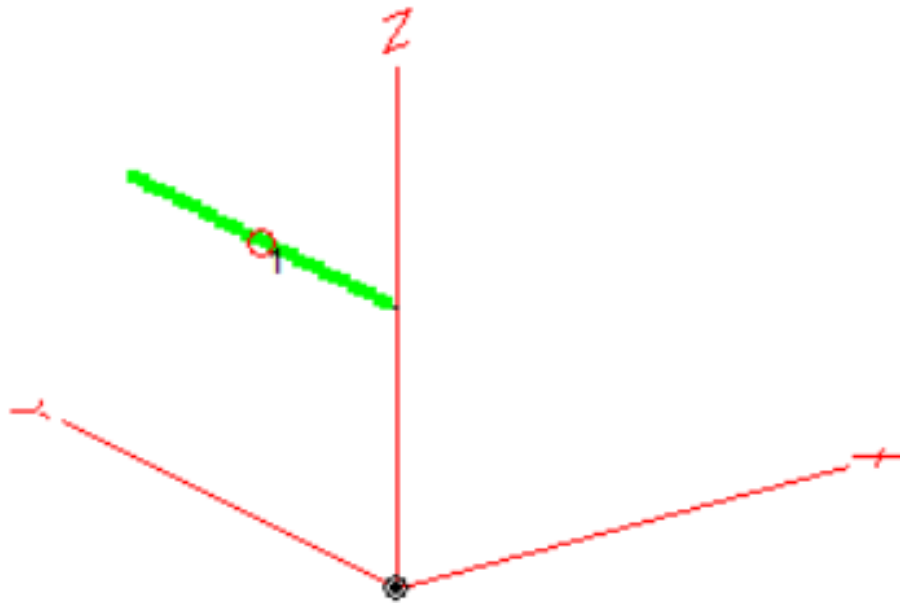
- Dipool antenne
- Vertical GP
- Vertical met radialen op de grond (**niet** ín de grond)
- Over wat variaties:
 - Dikte van de draad
 - Isolatie om de draad al dan niet
 - Aantal segmenten ('mini-dipolen') in een draad
 - Hoogte boven de grond (NVIS?)

Demo Dipool Antenne

- Bouw de dipool voor 30m (begin bij de file: Bydipole.ez)
- Wat doet de SWR
- Breng frequentie met laagste SWR naar gewenste waarde
- Sla het stralingsdiagram op

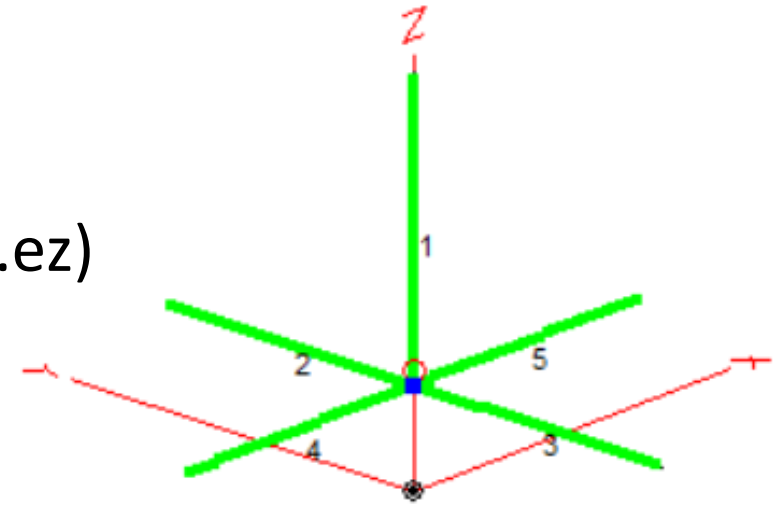


30m dipool antennne, $h = 10\text{m}$

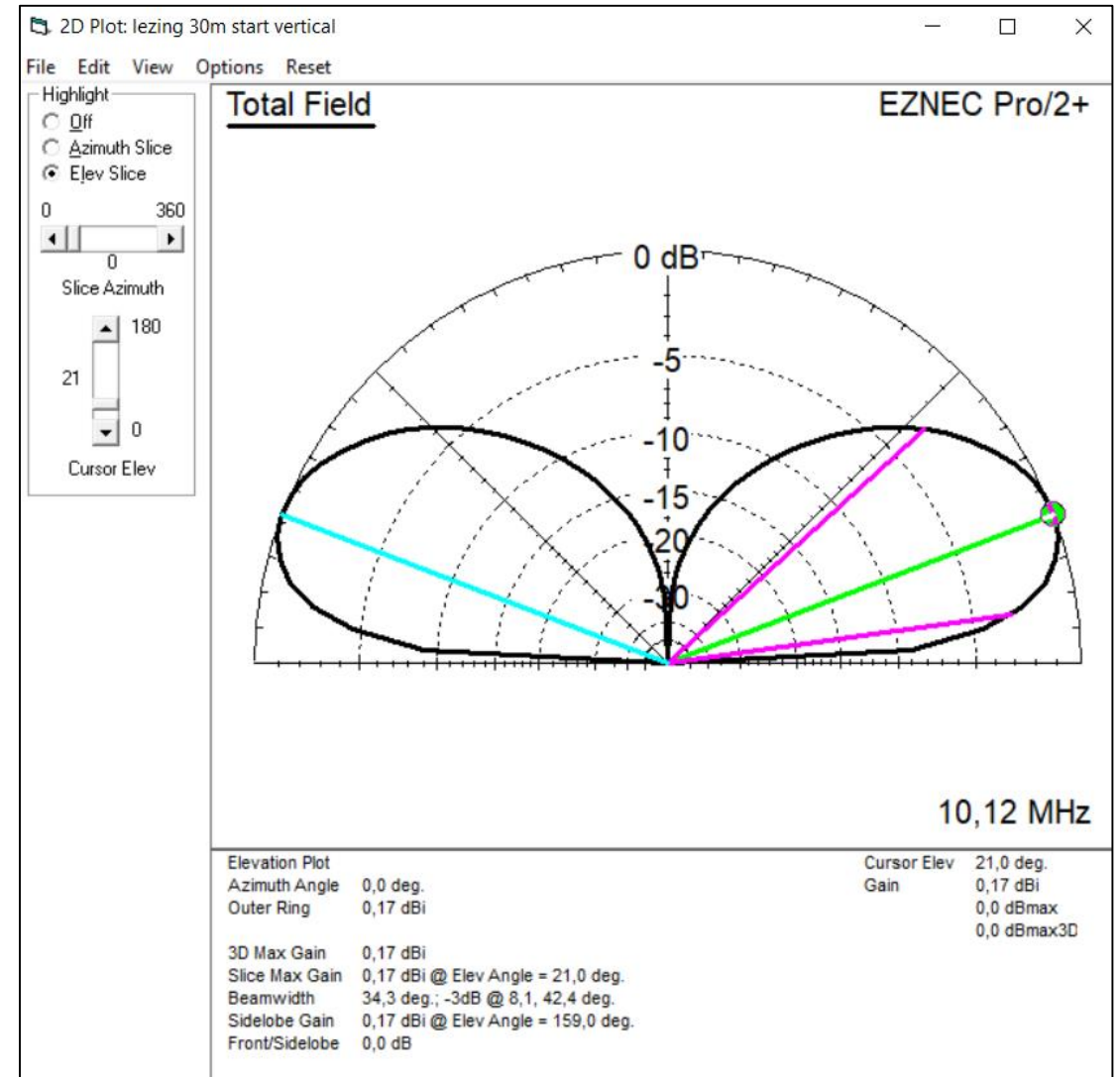
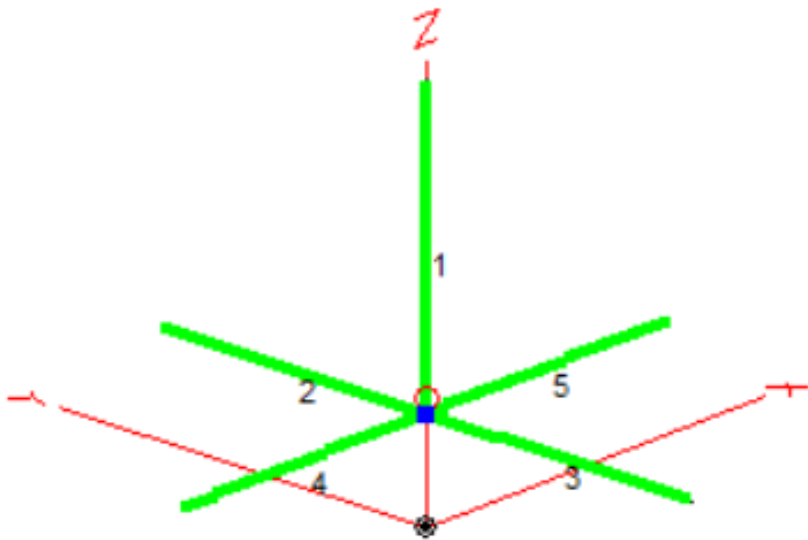


Demo Verticals

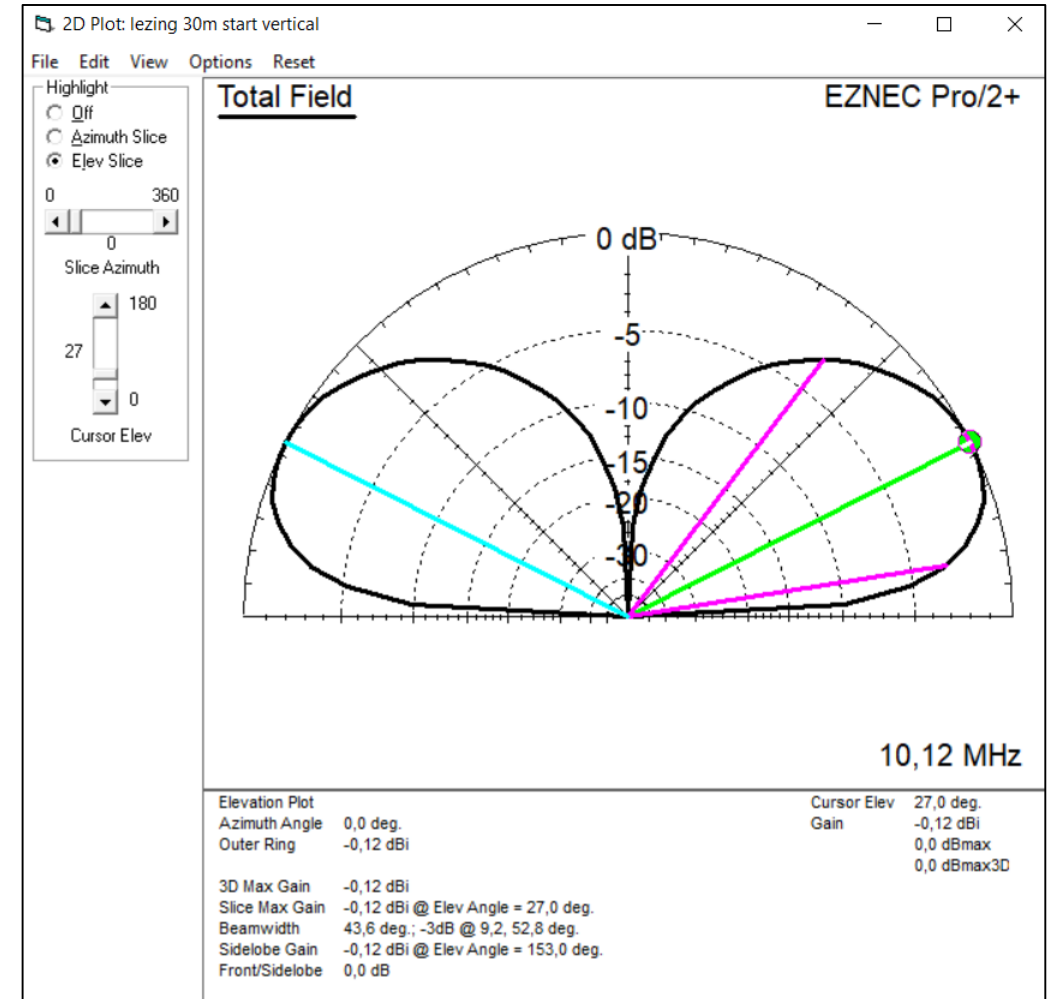
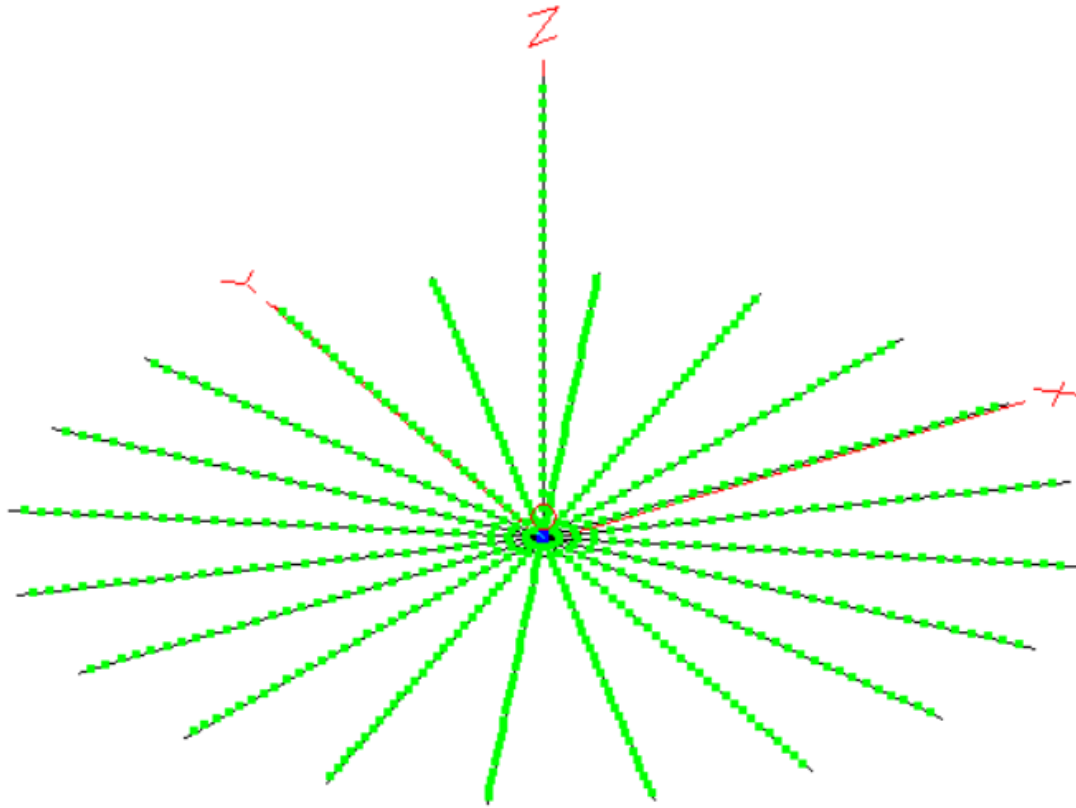
- Bouw GP voor 30m met 4 radialen (Start: vert1.ez)
- Breng op juiste frequentie
- Sla het stralingsdiagram op
- Bouw een 30m vertical met 20 radialen op de grond
- Breng op juiste frequentie
- Sla het stralingsdiagram op
- Vergelijk stralingsdiagram van 'gewone' vertical met de GP-versie
- Vergelijk de twee verticals met de 30m dipool uit vorige voorbeeld



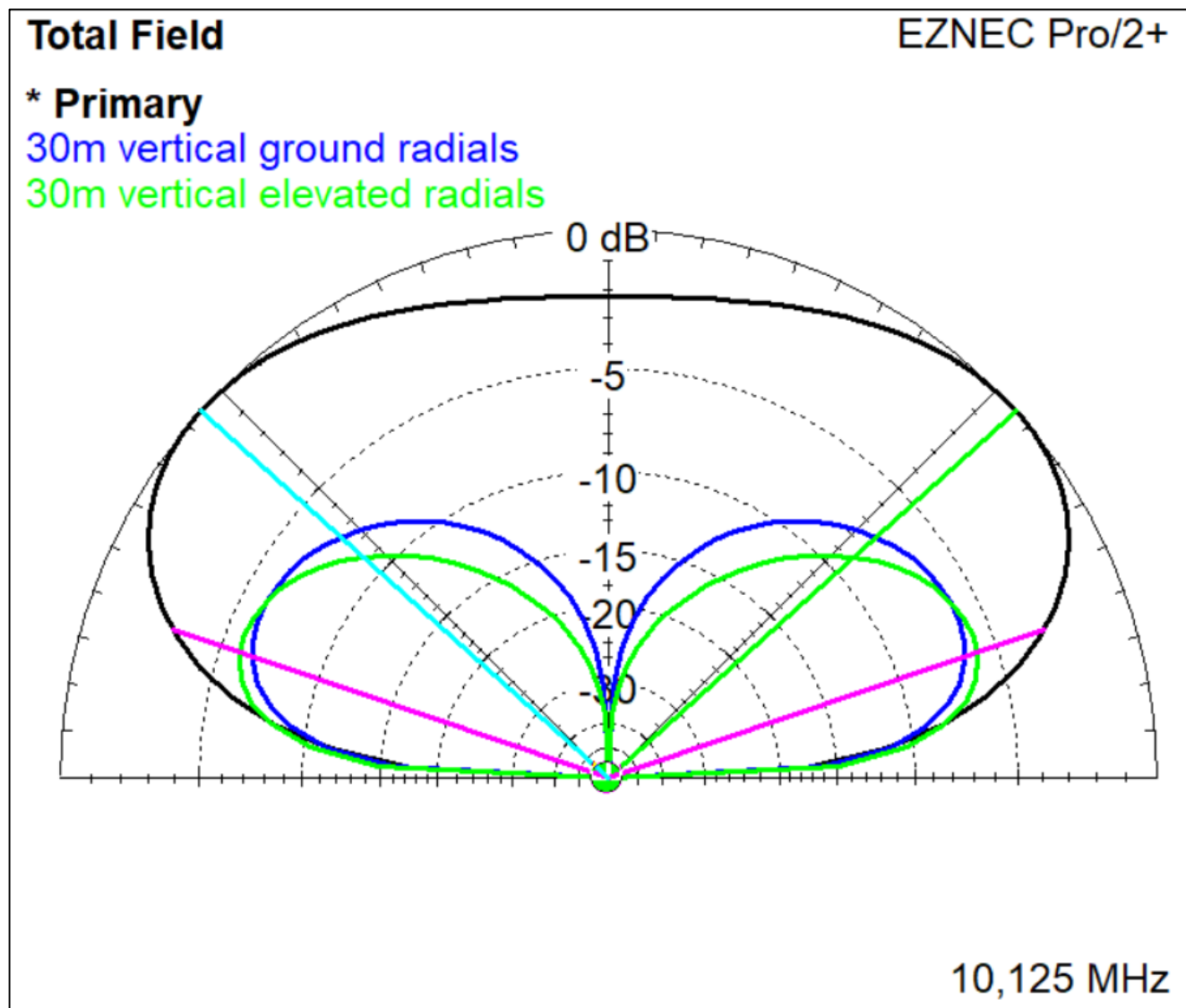
Vertical met 4 horizontale (elevated) radialen



30m vertical met radialen op de grond

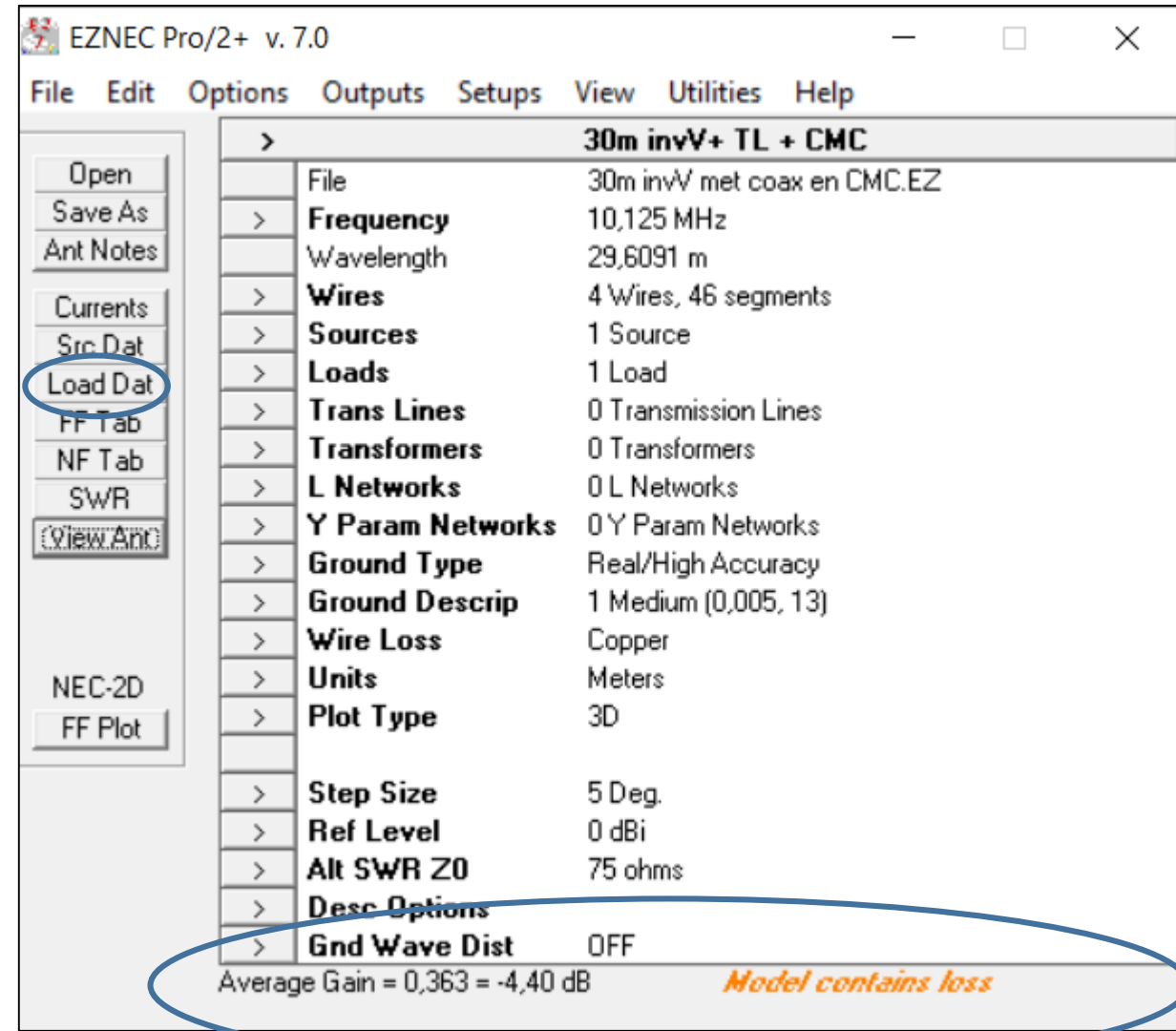


Vergelijking dipool antennen ('primary') met de verticals



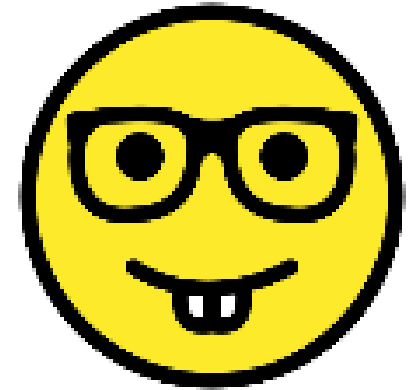
De FF 3D plot en de Average Gain

- Check het model met 3D plot. Die rapporteert de '**Average Gain**'. Die 'Average Gain', gesimuleerd met de antenne **in free space of met ideale grond, én zero wire loss**, moet praktisch =1 zijn. Indien niet, dan is het model niet helemaal betrouwbaar. Dit kan te maken hebben met de segmentatie van de wires of de plaatsing van de bron (source).
- Als aan bovenstaande regel is voldaan, kun je hiermee ook de verliezen van het antenne systeem zien, zoals in de lezing gedemonstreerd in het dipool-vs-verticals voorbeeld.
- Tip om eens te proberen:
Simuleer eens een T2FD antenne in free space en zero wire loss, en check de Average Gain voor de situaties met en zonder loading weerstand voor verschillende banden. Dit kan ook boven een normaal grondvlak natuurlijk. Een snelle manier om het verloren vermogen in de loading weerstand te zien is ook: **Load Dat**



Na de pauze: Typische dingen van dipool antennes en meer:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

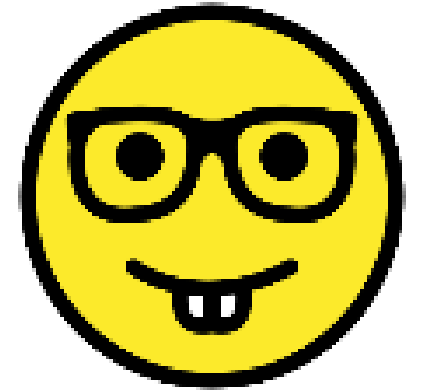
- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

Pauze...



Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

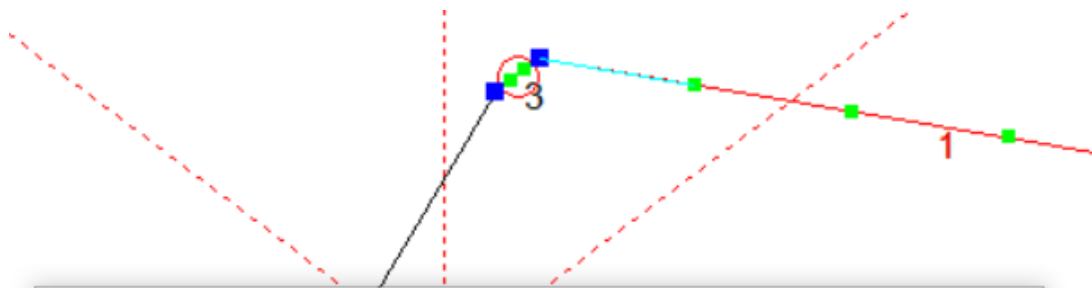
Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

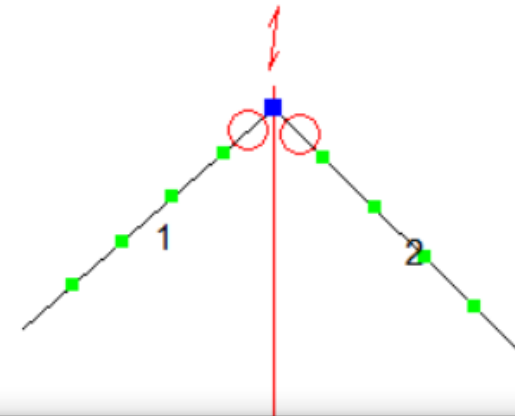
○ = bron (source)

Split source, gewone source

- Je kunt als voedingsbron een enkel punt nemen in de draad (waar je maar wil)
- Bij een inverted Vee (2 draden onder een hoek) kun je :
 - de bron splitsen (split source)
 - Een draadje tussenvoegen en daar de bron in zetten.
 - NEC-5 kan de bron op het eind zetten, dus geen split source nodig



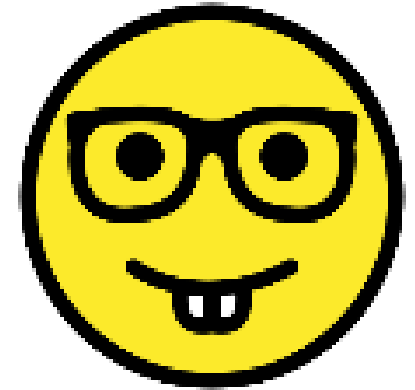
Sources								
Source Edit Other								
	No.	Specified Pos.		Actual Pos.		Amplitude (V, A)	Phase (deg.)	Type
		Wire #	% From E1	% From E1	Seg			
▶	1	3	50	50	2	1	0	I
*								



Sources								
Source Edit Other								
	No.	Specified Pos.		Actual Pos.		Amplitude (V, A)	Phase (deg.)	Type
		Wire #	% From E1	% From E1	Seg			
▶	1	1	0	0	1	1	0	SI
*								

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



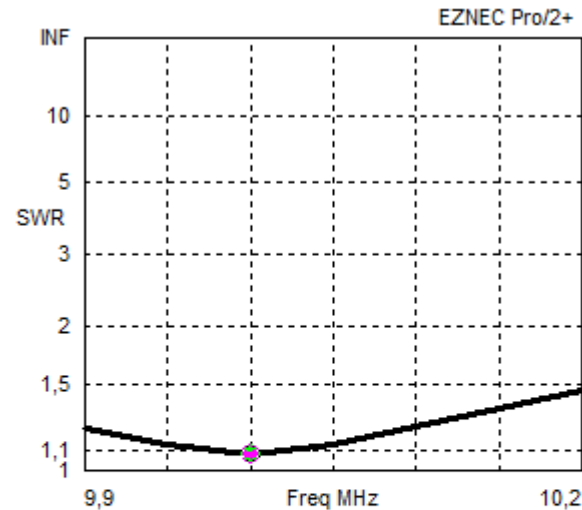
Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

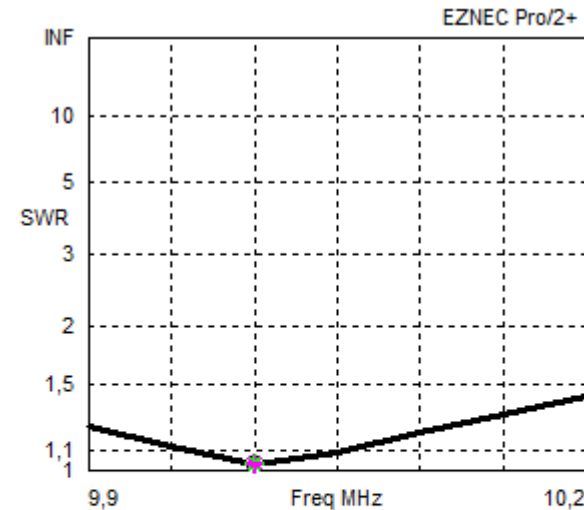
Riadialen (4) van een 30m GP en #segmenten

30m GP, f=10.12M	R	X
31+ 4x 10	55,4	+j11,4
31+ 4x 31	52,6	+j10,4
31+ 4 x tapered	51	+j9,6



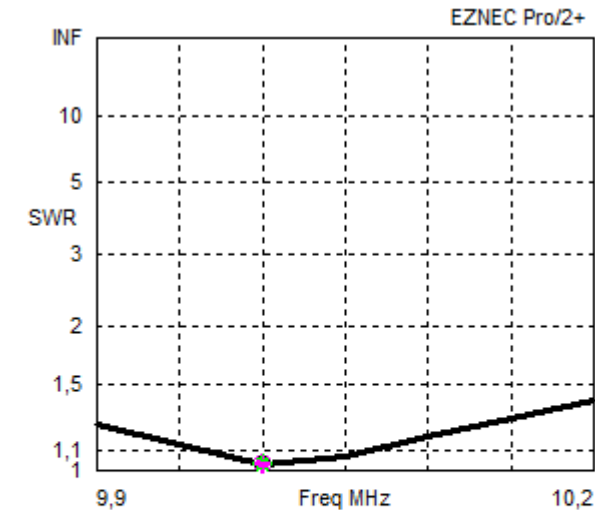
Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,078 Z0 50 ohms
Z 53,89 at -0,2 deg.
= 53,89 - j 0,1923 ohms
Refl Coeff 0,03751 at -2,72 deg.
= 0,03747 - j 0,001782
Ret Loss 28,5 dB

Segmenten:
vertical 31
Radials 4 x 10



Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,029 Z0 50 ohms
Z 51,22 at -0,85 deg.
= 51,21 - j 0,7599 ohms
Refl Coeff 0,01413 at -31,68 deg.
= 0,01202 - j 0,007417
Ret Loss 37,0 dB

Segmenten:
Vertical 31
Radials 4 x 31

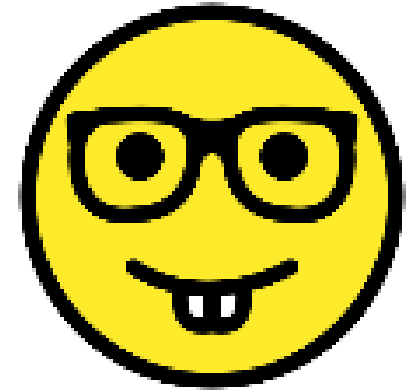


Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,026 Z0 50 ohms
Z 49,65 at -1,4 deg.
= 49,64 - j 1,211 ohms
Refl Coeff 0,01269 at -106,07 deg.
= -0,003513 - j 0,0122
Ret Loss 37,9 dB

Segmenten:
Vertical 31
Radials 4 x 10 'tapered'

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

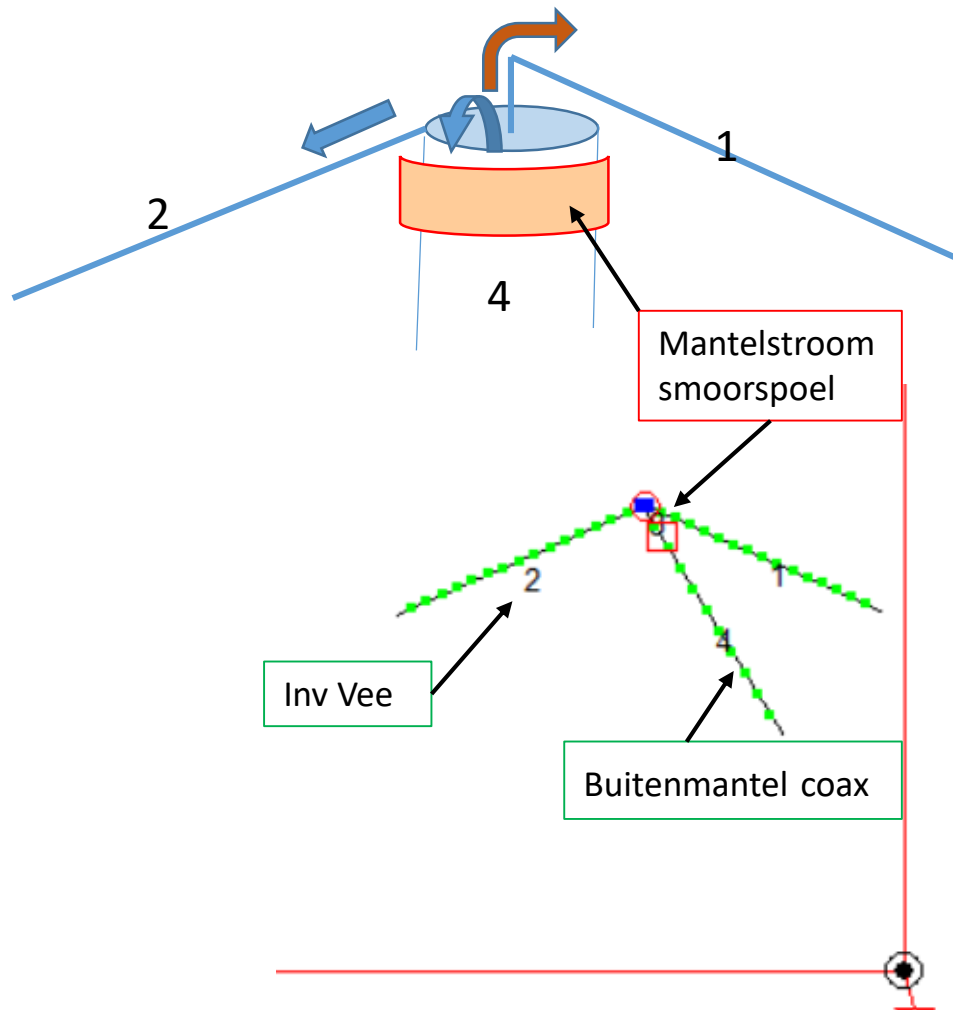


Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

Dipoolantenne met coax gevoed (extra)



- Coax stromen:
 - Binnen-ader stroom
 - Buitenmantel (binnenkant) stroom
 - antennedraad
 - buitenkant coax zonder CMC
- Simulatie:
 - Extra draad (wire 4) aan één van de dipooldraden (wire 1 of 2) vast maken. Deze stelt dan de buitenkant van de coaxkabel voor. Je kunt hier een mantelstroom smoorspoel in simuleren (Load van $100 + j1000$ of zo)
 - Bereken FF plot (in 3D)
 - Bereken Src Dat (voedings impedantie en SWR)

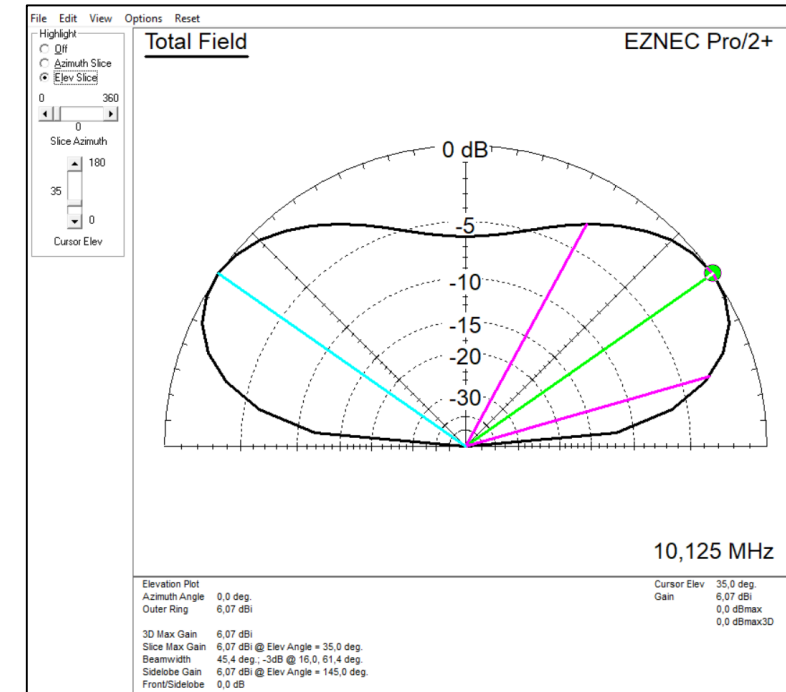
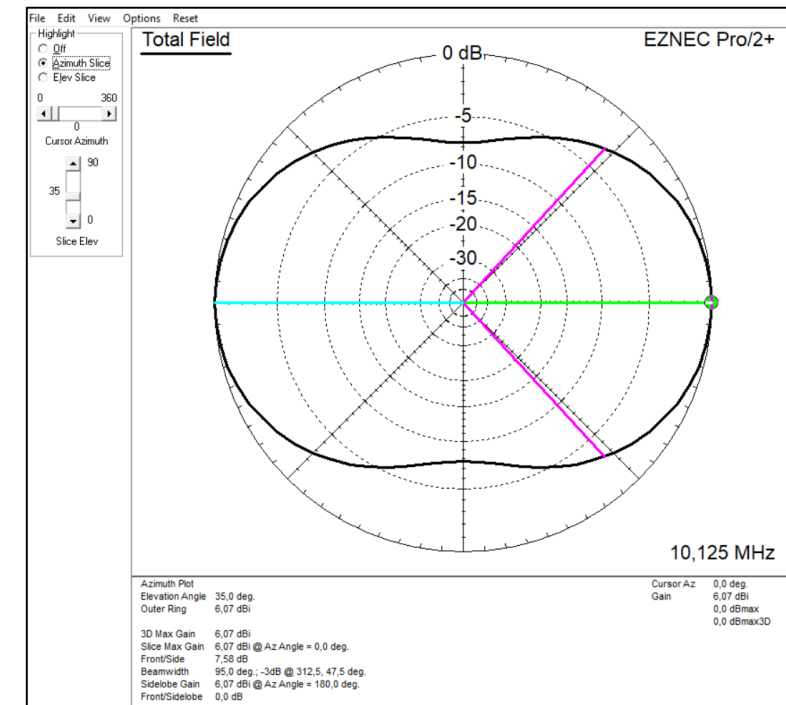
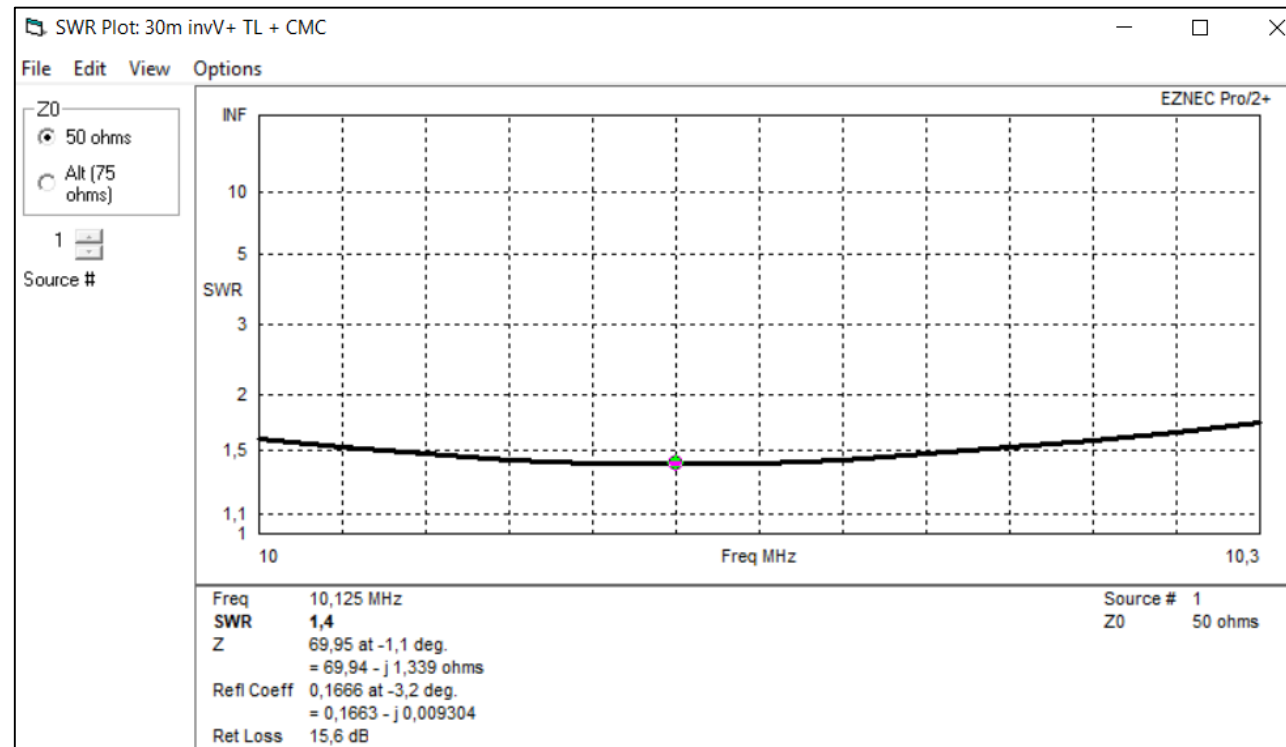
30m Inv Vee *met* CMC (mantelstroom smoorspoel)

CMC met $Z = 20 + j 1000$

m.a.w. $R = 20$ ohm en $X_L = 1000$ ohm

Instelling: via het Loads-venster van EZNEC

Dit is het gebruikelijke plaatje voor een Inv Vee dipool antenne



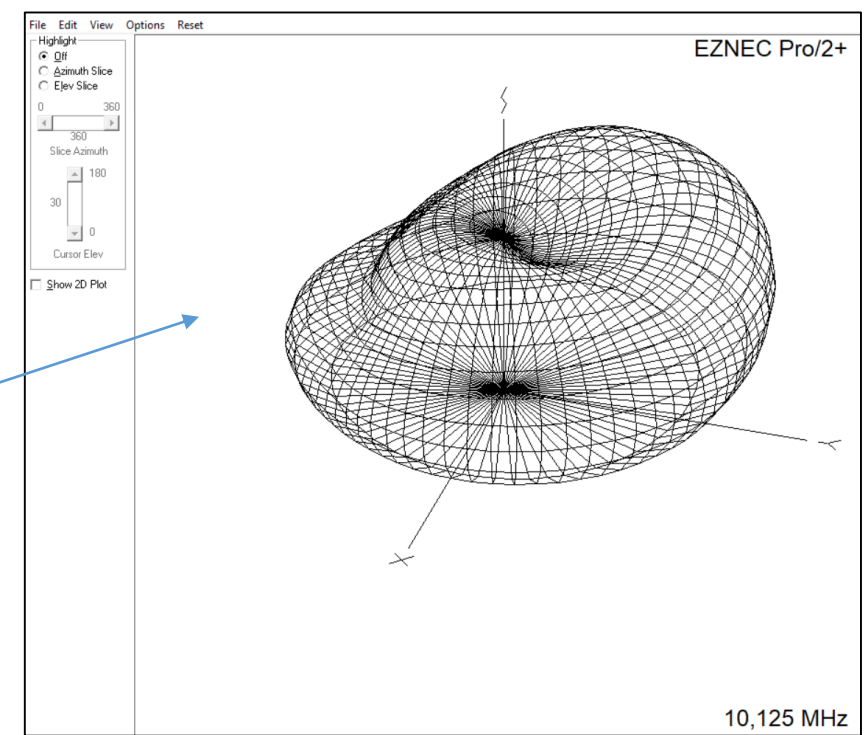
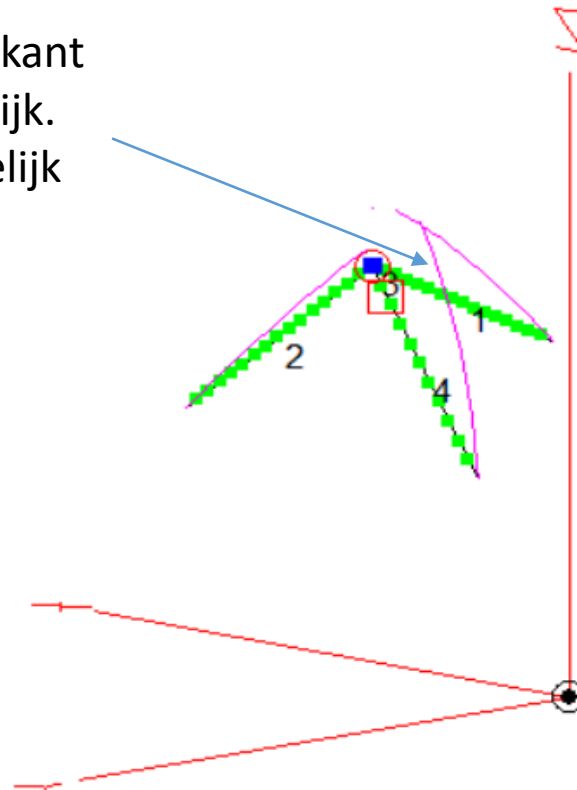
30m Inv Vee zonder CMC (mantelstroom smoorspoel)

CMC met $Z = 1 + j 1$

m.a.w. $R = 1 \text{ ohm}$ en $X_L = 1 \text{ ohm}$

Het Inv Vee patroon is sterk vervormd en de SWR is op deze band is duidelijk veranderd

De stroom op de buitenkant coax (wire 4) is aanzienlijk.
De coax maakt nu duidelijk deel uit van de antenne

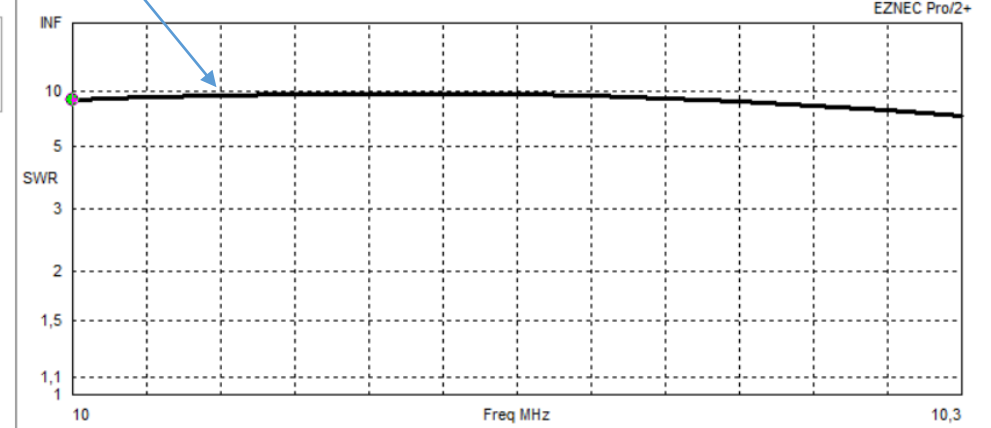


SWR Plot: 30m invV+ TL + CMC

File Edit View Options



Source #

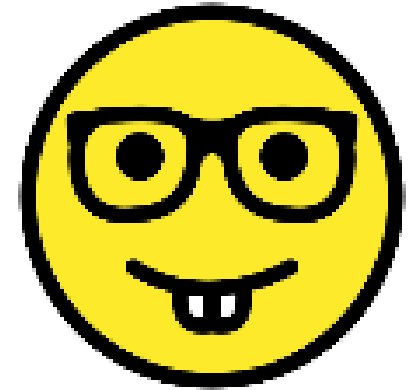


Freq 10 MHz
SWR 8,71
Z 88,46 at -74,66 deg.
= 23,4 - j 85,31 ohms
Refl Coeff 0,794 at -58,03 deg.
= 0,4204 - j 0,6735
Ret Loss 2,0 dB

Source # 1
Z0 50 ohms

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

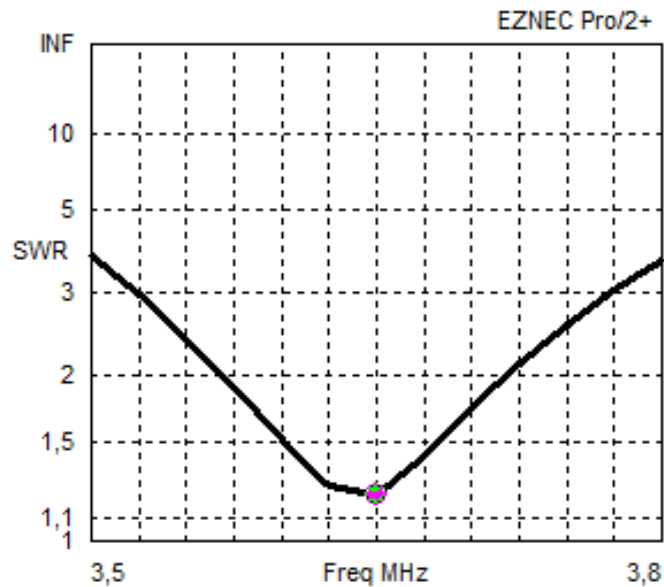
- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

80m dipool, 12m boven normale grond

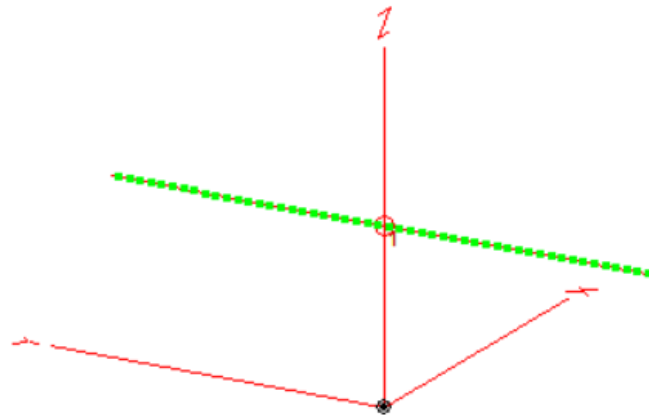
Koperdraad – 2,5 mm²

Links: **kaal** koperdraad

Rechts: **PVC** isolatie - 0,75mm dik

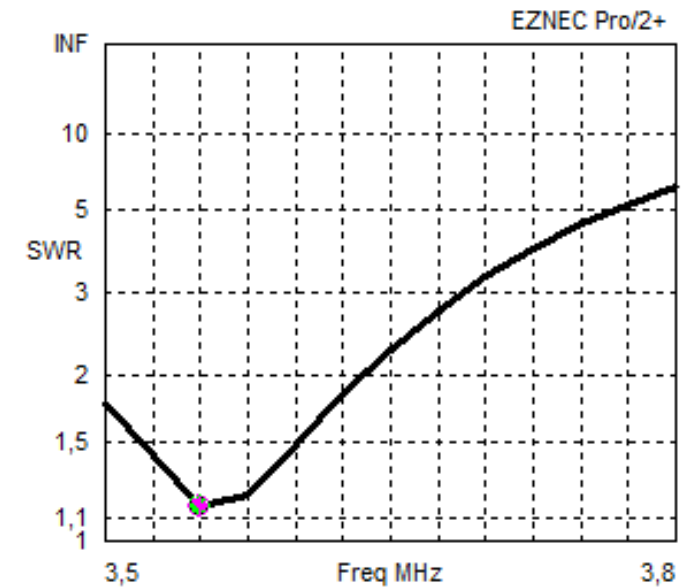


Source # 1
Z0 50 ohms
Z 59,62 at 3,37 deg.
= 59,52 + j 3,51 ohms
Refl Coeff 0,0926 at 18,4 deg.
= 0,08786 + j 0,02923
Ret Loss 20,7 dB



Met isolatie:

- 100kHz omlaag
- $\approx -3,5\%$



Source # 1
Z0 50 ohms
Z 55,54 at -5,1 deg.
= 55,32 - j 4,941 ohms
Refl Coeff 0,06889 at -40,18 deg.
= 0,05263 - j 0,04444
Ret Loss 23,2 dB

Gegevens 80m dipool

Wires

Wire Create Edit Other

☐ Coord Entry Mode ☐ Preserve Connections ☒ Show Wire Insulation ☐ Show Loss

Wires														
	No.	End 1				End 2				Diameter (mm)	Segs	Insulation		
		X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn	X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn			Diel C	Thk (mm)	Loss Tan
▶	1	0	-19,7541	12		0	19,7541	12		1,8	51	3	0,75	0
*														

Lengte dipool: 39,5m

Hoogte: 12m

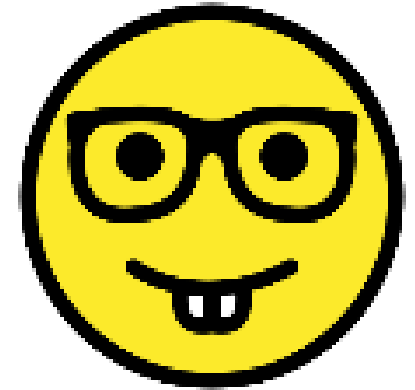
Grond: gemiddelde grond (average ground)

Koperdraad met PVC isolatie: $\epsilon_r = 3$

(Koperverliezen staan aangevinkt in het hoofdmenu)

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

De zelfde 80m dipool op verschillende hoogten Hoe hoog voor goede **NVIS**?

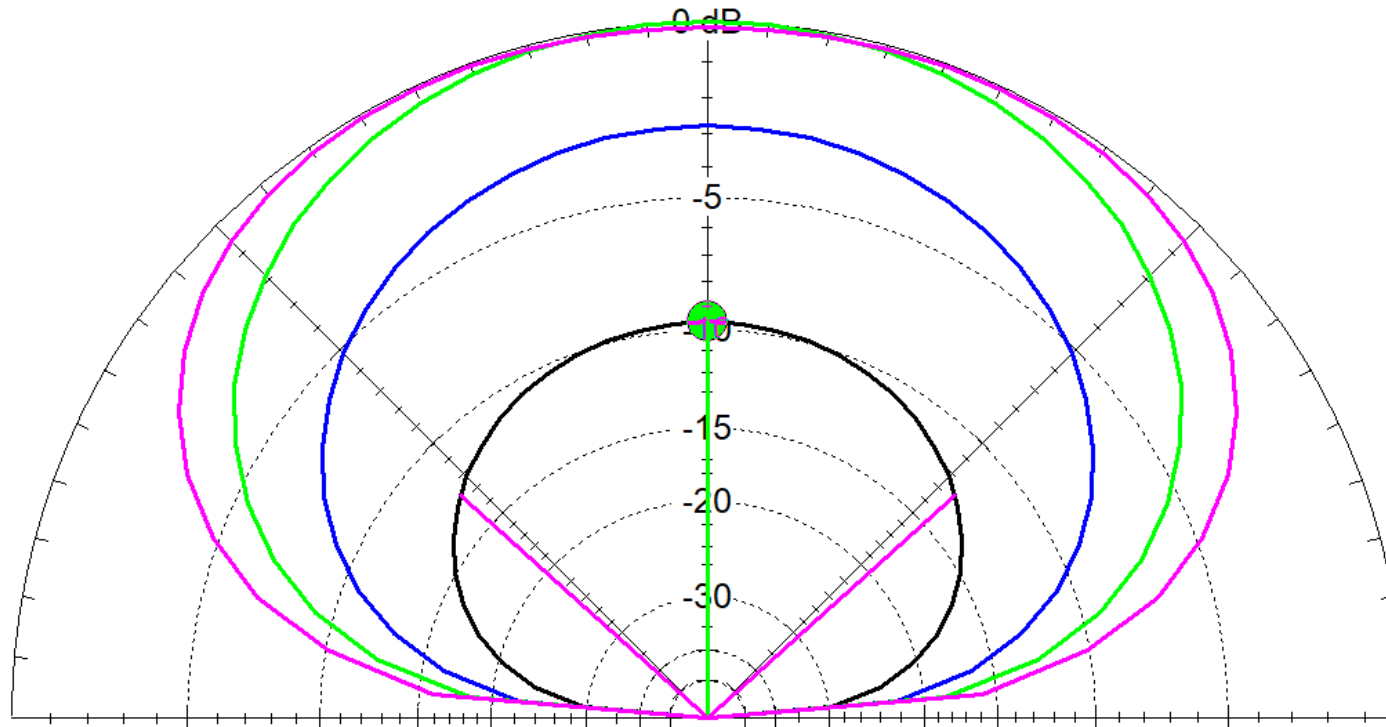
Total Field

* 80m 2m hoog

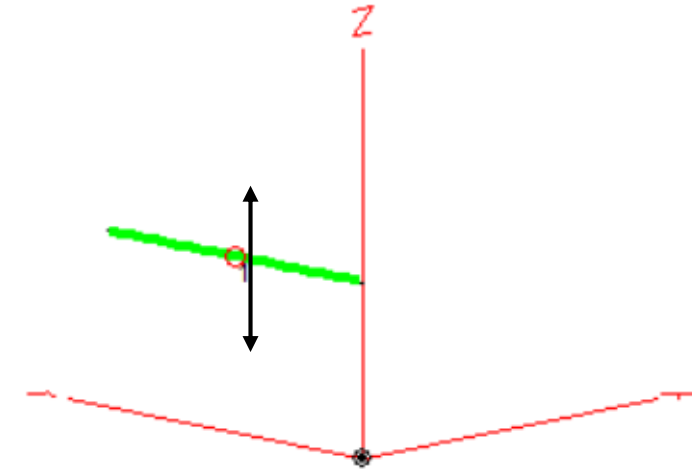
80m dipool h= 6m

80m dipool h=12m

80m dipool h=20m



EZNEC Pro/2+

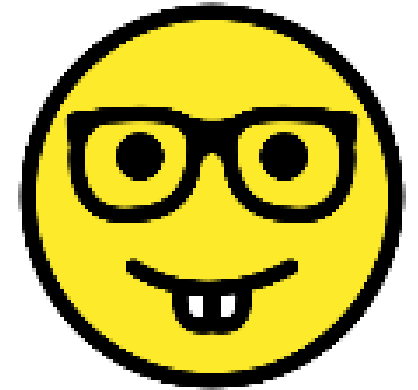


3,65 MHz

Opm: straler op 6m, reflector op 1m: ruim 2 dB extra gain voor 6m NVIS

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

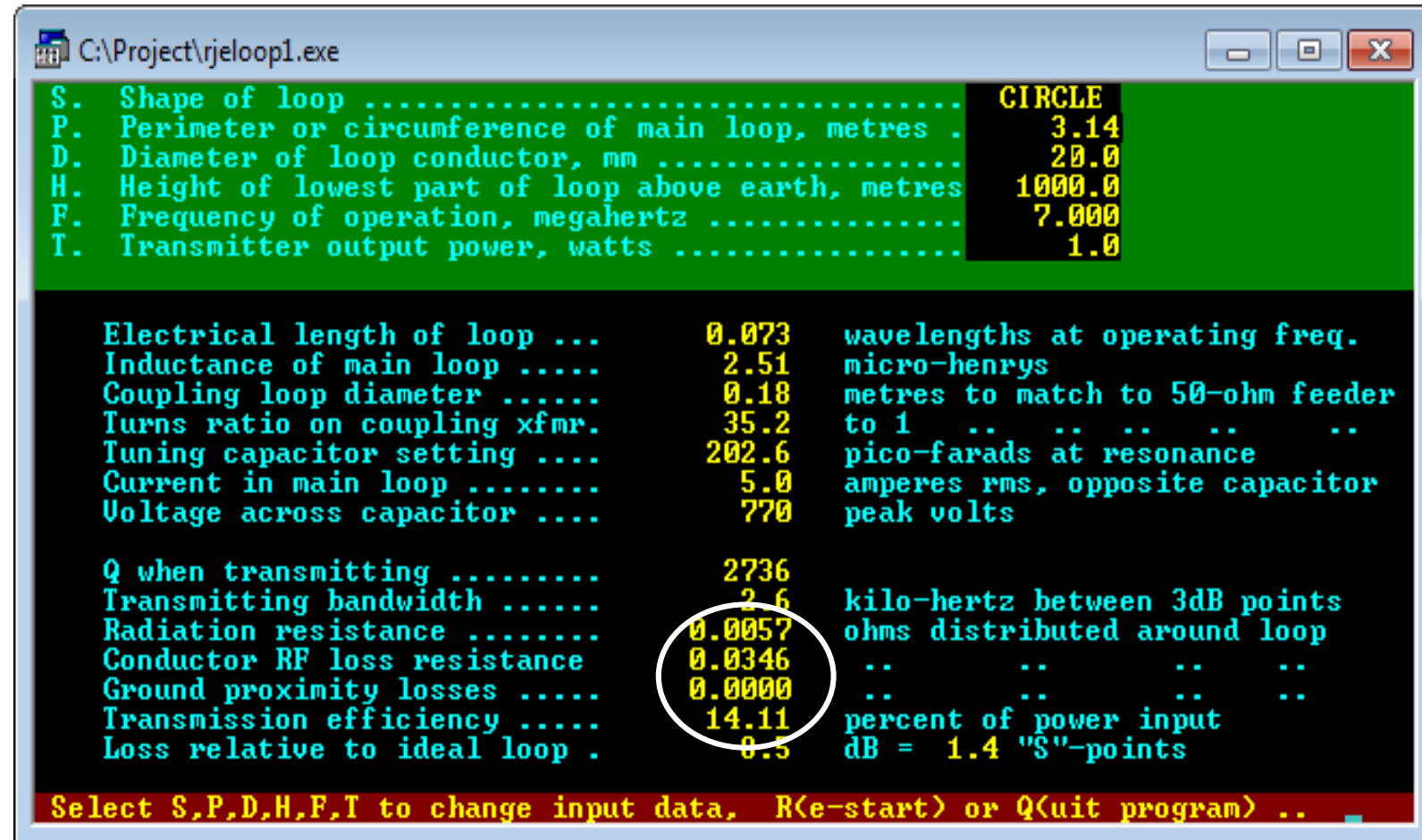
Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

'Magnetic Loop' en het rendement (RJELOOP1.exe)

Voorbeeld:

- Loopdiameter: 1 m
- Dikte loop: 20 mm
- Materiaal: koper
- Frequentie: 7 MHz
- Stralingsweerstand: 5.7 mΩ
- Weerstand koper: 35 mΩ
- Geen invloed van de grond (loop 1000m boven grond)
- **Rendement: 14%**



The screenshot shows a Windows-style application window titled "C:\Project\rjeloop1.exe". The window contains a text-based interface with a green header area and a black main area with yellow and white text. The green header area lists input parameters: S. Shape of loop (CIRCLE), P. Perimeter or circumference of main loop, metres (3.14), D. Diameter of loop conductor, mm (20.0), H. Height of lowest part of loop above earth, metres (1000.0), F. Frequency of operation, megahertz (7.000), and T. Transmitter output power, watts (1.0). The black main area displays calculated parameters: Electrical length of loop (0.073 wavelengths at operating freq.), Inductance of main loop (2.51 micro-henrys), Coupling loop diameter (0.18 metres to match to 50-ohm feeder to 1), Turns ratio on coupling xfmr. (35.2), Tuning capacitor setting (202.6 pico-farads at resonance), Current in main loop (5.0 amperes rms, opposite capacitor peak volts), Voltage across capacitor (770), Q when transmitting (2736), Transmitting bandwidth (2.6 kilo-hertz between 3dB points), Radiation resistance (0.0057 ohms distributed around loop), Conductor RF loss resistance (0.0346), Ground proximity losses (0.0000), Transmission efficiency (14.11 percent of power input), and Loss relative to ideal loop (0.5 dB = 1.4 "S"-points). The value 14.11 is circled in white. At the bottom, a red status bar contains the text: "Select S,P,D,H,F,T to change input data, R(e-start) or Q(uit program) ..".

Parameter	Value	Unit / Description
S. Shape of loop	CIRCLE	
P. Perimeter or circumference of main loop	3.14	metres
D. Diameter of loop conductor	20.0	mm
H. Height of lowest part of loop above earth	1000.0	metres
F. Frequency of operation	7.000	megahertz
T. Transmitter output power	1.0	watts
Electrical length of loop	0.073	wavelengths at operating freq.
Inductance of main loop	2.51	micro-henrys
Coupling loop diameter	0.18	metres to match to 50-ohm feeder to 1
Turns ratio on coupling xfmr.	35.2	
Tuning capacitor setting	202.6	pico-farads at resonance
Current in main loop	5.0	amperes rms, opposite capacitor peak volts
Voltage across capacitor	770	
Q when transmitting	2736	
Transmitting bandwidth	2.6	kilo-hertz between 3dB points
Radiation resistance	0.0057	ohms distributed around loop
Conductor RF loss resistance	0.0346	
Ground proximity losses	0.0000	
Transmission efficiency	14.11	percent of power input
Loss relative to ideal loop	0.5	dB = 1.4 "S"-points

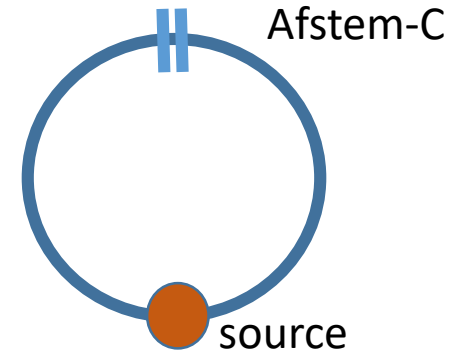
Select S,P,D,H,F,T to change input data, R(e-start) or Q(uit program) ..



Theoretische sidestep:

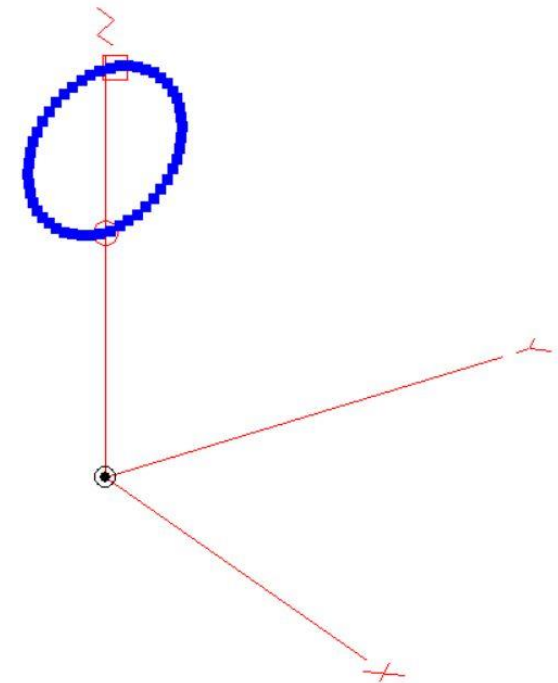
- Stralingsweerstand is een *denkbeeldige* weerstand in de antenne die net zoveel vermogen opneemt als het veld dat door de antenne wordt uitgestraald
- In amateurtaal: ***het opgenomen vermogen in de stralingsweerstand is het vermogen dat daadwerkelijk door de antenne wordt uitgezonden***
- De grootte van de weerstand wordt berekend uit de formule $P=i^2R$ met dien verstande dat P het aan de antenne toegevoerde vermogen is, en i de **maximale stroom 'ergens' in de antenne**
- In EZNEC: met de voeding (source) in het stroom-maximum van de loop kun je de weerstand rechtstreeks aflezen uit Src Dat (source data)

Loop rendement met EZNEC



- Afmetingen conform vorige slide (1m diameter), geen grondeffecten
- Uitkomsten EZNEC: 14,3% rendement en BW= 2,6 kHz
(-3dB punten, waar de loop-stroom $0,707 \times I_{max}$ bij resonantie of tussen de SWR=2.6 punten)
Komt dus hetzelfde uit.

- Echter.... Dit is in het geval van een ideale condensator.
Als de condensator niet ideaal is, maar wel goed dus b.v. een kwaliteitsfactor $Q_c = 5000$ (erg hoog), dan wordt rendement 9,6% en de BW= 4 kHz
($Q = X_c / R_{verlies}$) ($R_{verlies} = 0,02255 \Omega$ bij $C = 202 \text{ pF}$)
- DEMO van rendementsbepaling, niet te uitgebreid (hoe gaat dat in EZNEC)



Nog wat resultaten uit EZNEC voor deze loop:

Benadering met grond erbij:

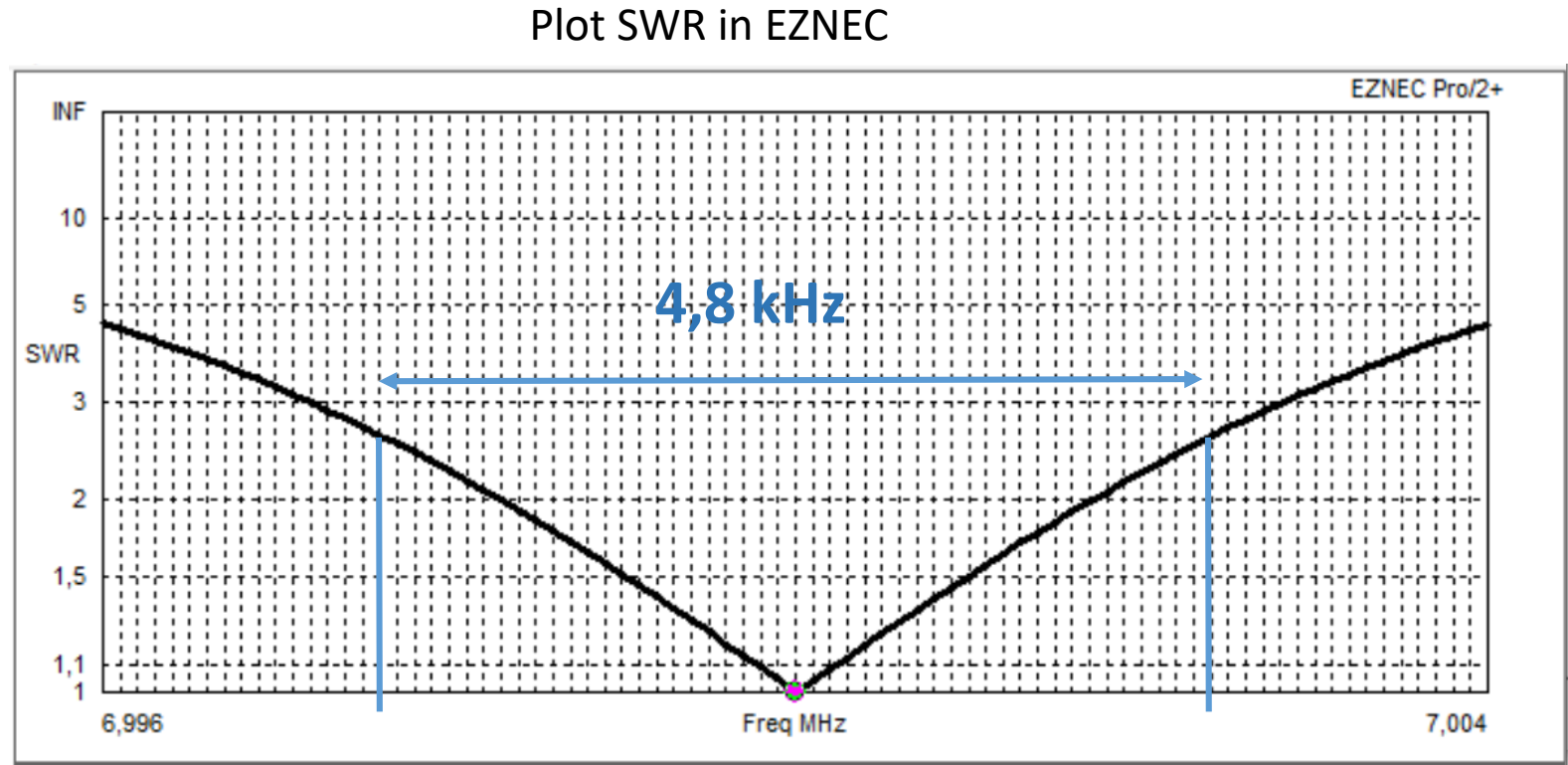
- Met **ideale loop en ideale grond** (loopmidden op 2m hoogte) $R_r = 0,01034 \Omega$ ($C=201,84 \text{ pF}$)
- Met de koperverliezen erbij $R_{\text{totaal}} = 0,04443 \Omega$
- Rendement: $= 0.01034 / 0,4443 = 23.3\%$
- Met niet ideale C met ESR (Equivalent Series Resistor) $0,02255 \Omega$ wordt rendement: 15.7%

- Met **Real ground, verder eerst alles ideaal**: $R_r = 0.02024 \Omega$ (R_r 2x zo hoog !)
- Met koper verliezen: $R_t = 0.05432 \Omega$
- Rendement $= 0.02024 / 0,05432 = 37\%$
- Met niet ideale C met ESR $0,02255 \Omega$ dan $R_t = 0.07558 \Omega$
- Rendement *VAN DE LOOP* is $0,02024/0,07558 = 26,7\%$ ($C= 201,695$)
- Bandbreedte ca. $4,8 \text{ kHz}$

Dit alles is los van verlies in de grond zelf, maar dat hebben alle antennes in meer of minder mate.

Q en BW berekening

- SWR = 2.6 plot:
BW = 4,8 kHz

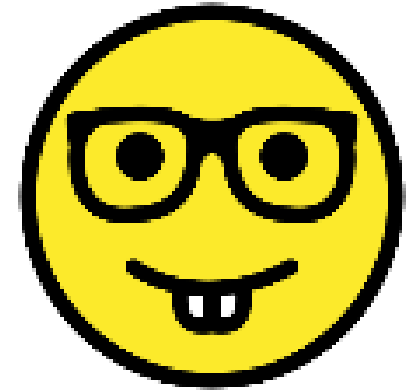


- Gewoon met formules uit de radioamateur-cursus:

$$Q = \frac{X_L}{R_t} \text{ of } \frac{X_c}{R_t} \quad R_t = 0,07558 \, \Omega \text{ en } X_c = 112,7 \, \Omega \leftarrow \text{uit } X_c = \frac{1}{2\pi f C}$$
$$Q = \frac{112,7}{0,07558} = 1491 \quad BW = \frac{f_0}{Q} = \frac{7000}{1491} = 4,7 \, \text{kHz}$$

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
 - Invloed op SWR
 - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne



Rendement van een 'Magnetic Loop' antenne

Praktijkvoorbeeld:

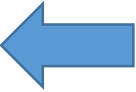
- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

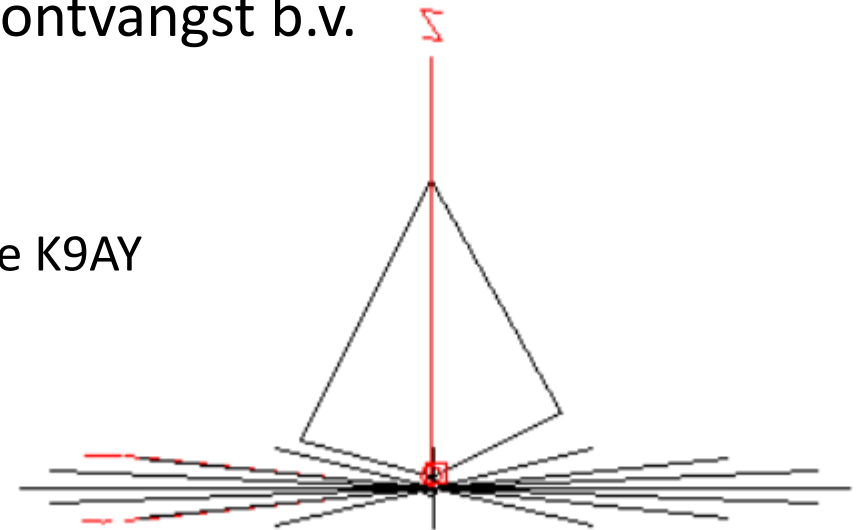
TN2MS DXpedition Frans Congo

- RX: K9AY loop
- TX: 160m vertical

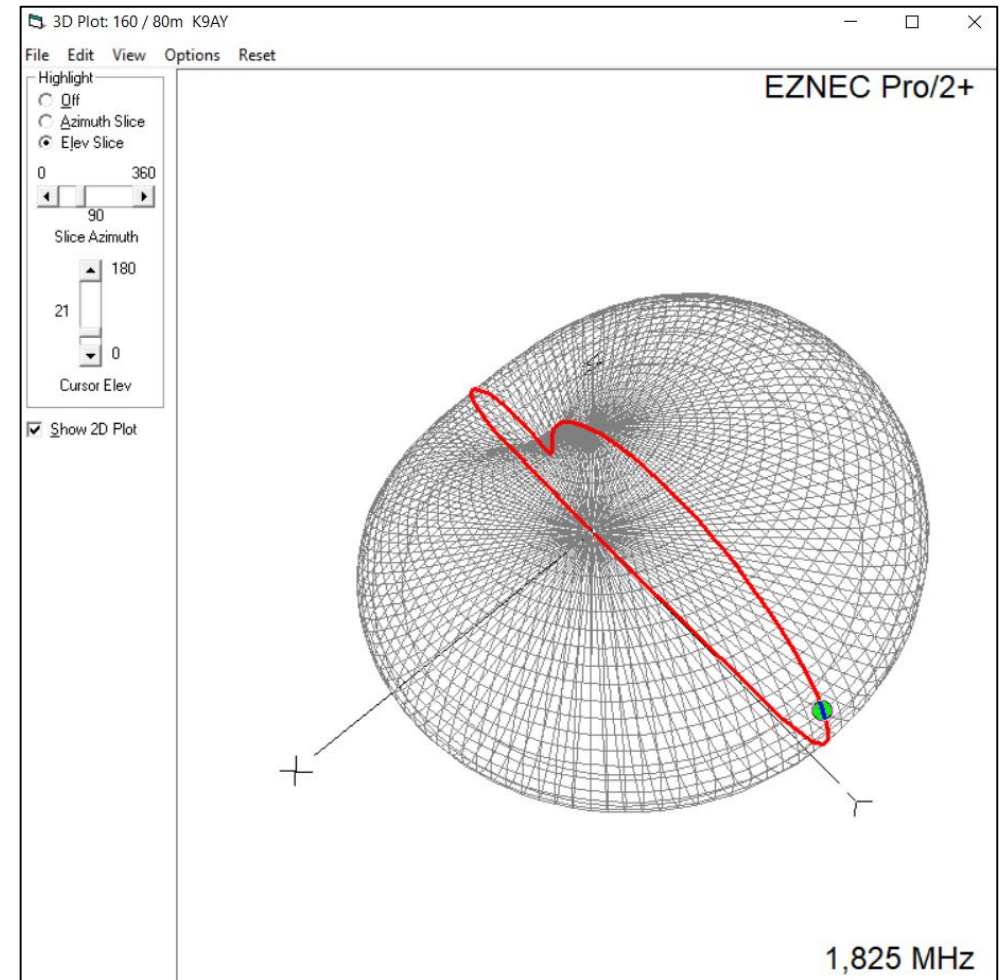
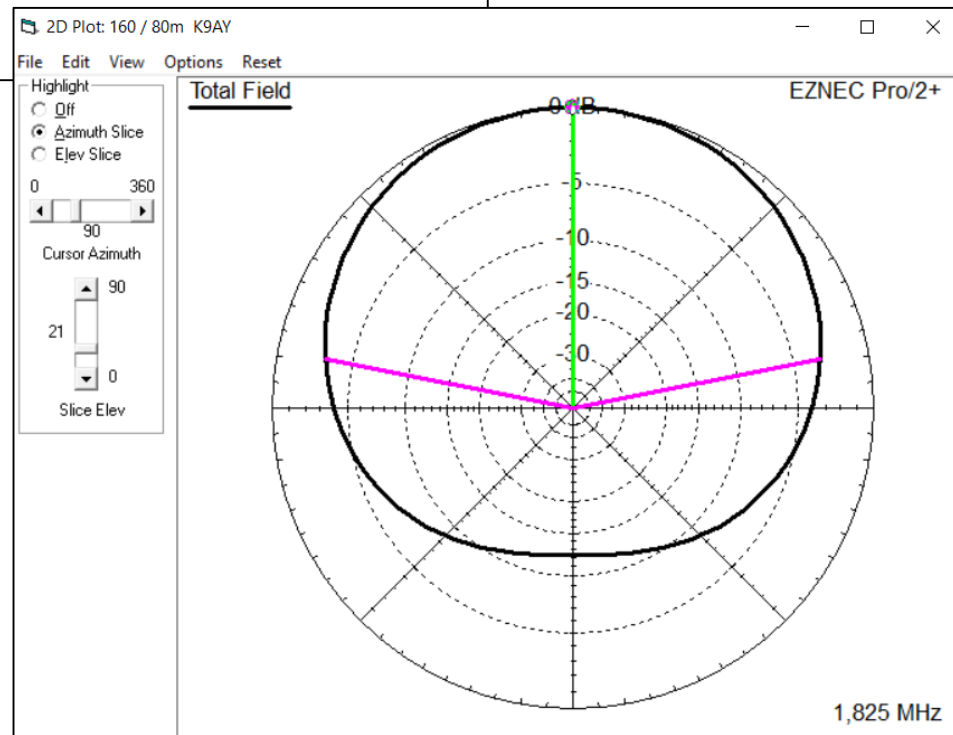
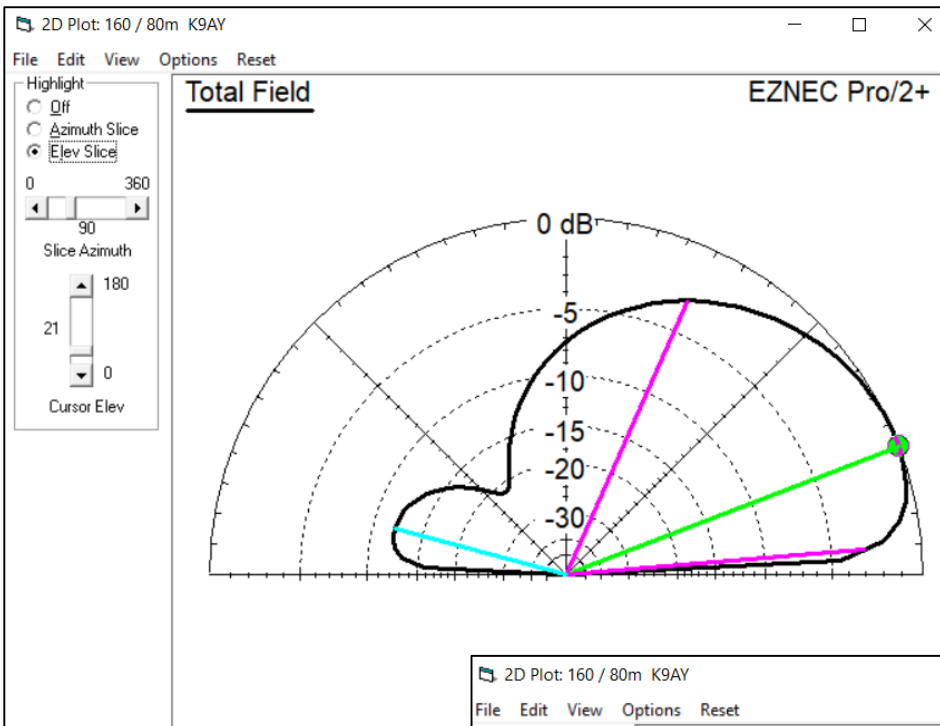


De (luister)antenne (K9AY) en de omgeving

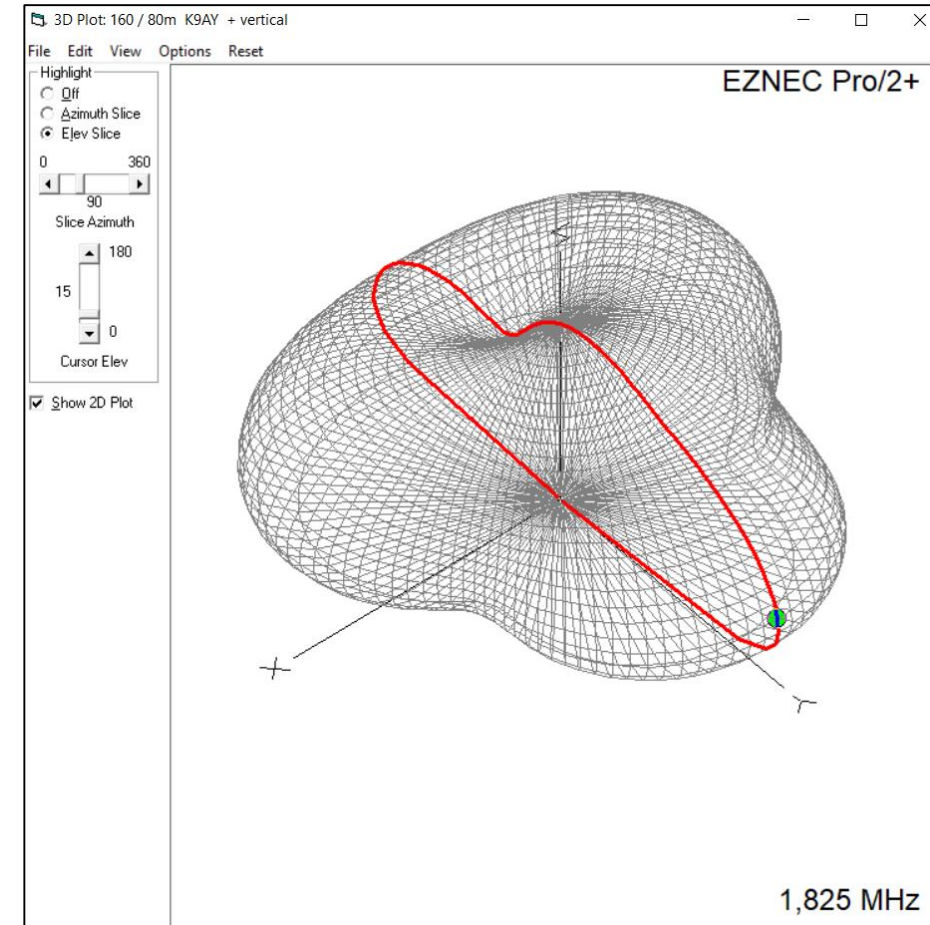
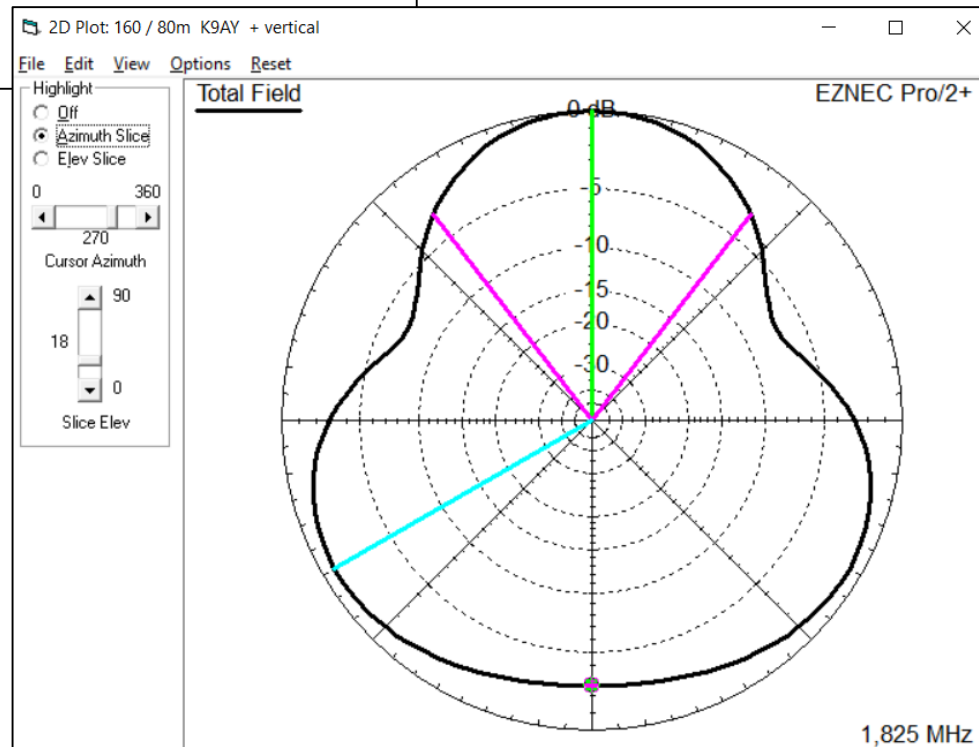
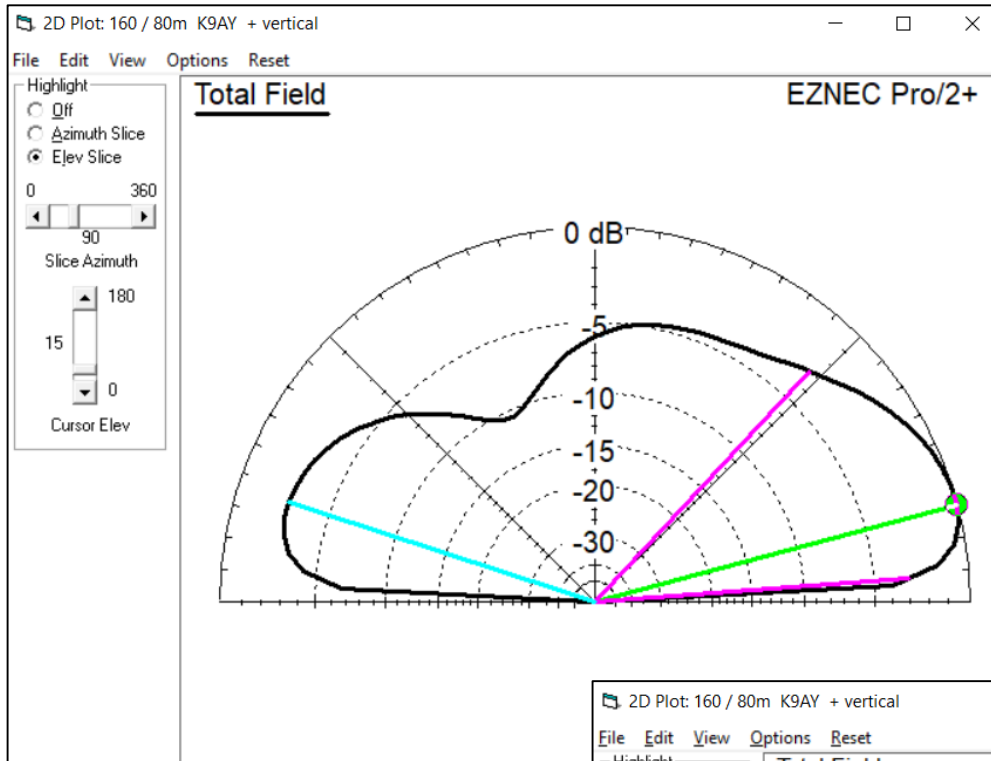
- We vergelijken het stralings/ontvangstdiagram van een K9AY loop voor 160m:
 - Zonder enige omgevingsfactoren (uitgangspunt)
 - Met een 160m vertical in de richting van de ontvangst b.v.
 - Op ca. 60m afstand 
 - Op 120m afstand
 - Op 60m afstand, maar aan de 'achterkant' van de K9AY
 - Hoe kunnen we eventuele effecten tegen gaan?



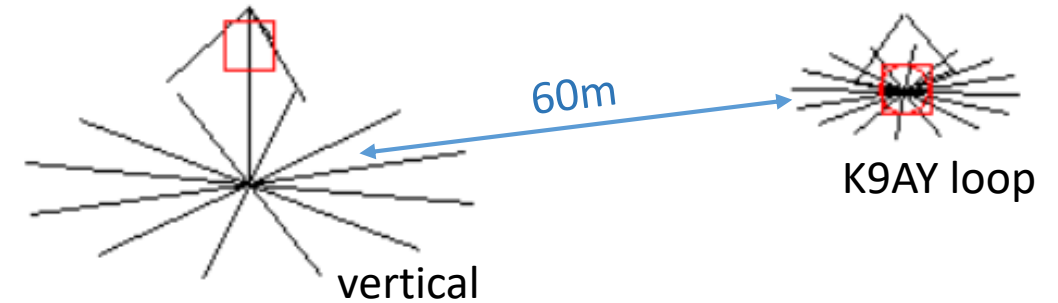
160m K9AY loop



160m K9AY loop + ¼ golf vertical,
op 60m afstand in de ontvangrichting



Simulaties K9AY en vertical



Conclusies:

- De vertical (elektrische kwart golf in resonantie) heeft veel invloed als deze in de luisterrichting staat (op 60m)
- Dit geldt ook op wat grotere afstand (120m)
- Er is weinig invloed als de vertical aan de 'achterkant' van de K9AY-antenne staat.
- Er is weinig invloed als de vertical 'uit – tune' wordt gehaald door de onderkant los te koppelen of (in dit geval) flink te verstemmen door de verlengspoel kort te sluiten.

De ultieme tip

Lees het manual

Voedingsimpedantie

- Je wil:
 - De voedingsimpedantie van de antenne weten
 - Een betrouwbare SWR simulatie
- Let op:
 - Bron in het midden van een inverted-Vee antenne (makkelijk te simuleren)
 - Bronimpedantie in een End-Fed wire (random LW of een HWEF) is lastige simulatie. **Zie manual.**
 - Radialen onder een vertical

Let op: Check het model met 3D plot. Die rapporteert de **'Average Gain'**.

Die 'Average Gain', gesimuleerd met de antenne in free space/ bij ideale grond, zero loss, moet praktisch =1 zijn. Indien niet, dan is het model niet helemaal betrouwbaar. Dit kan te maken hebben met de segmentatie van de wires of de plaatsing van de bron (source).

Stralingsdiagram

- Je wil:
 - Een realistisch stralingsdiagram
 - Dat de verwachte performance ook realiteit wordt
- Let op:
 - Omgevingsfactoren als metalen objecten, andere antennes
 - Grondtype
 - Meestralende coax (!?!)
 - Een dB is een dB?
dBi, dBd, dB t.o.v. andere antenne,

Wat hap-snap regels voor EZNEC berekeningen

(zie o.a. de EZNEC-handleiding en de pagina 'Nice Reads')

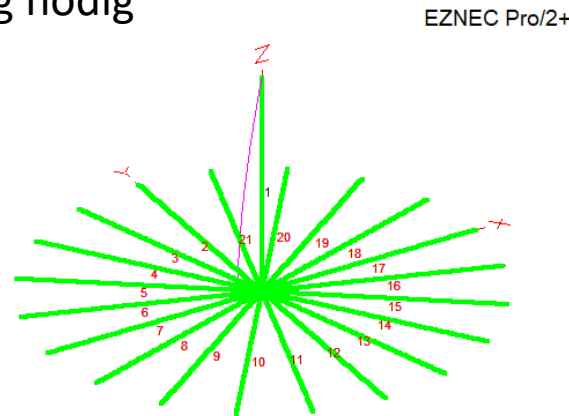


- **Segment lengte** / hoeveel segmenten in een wire:
 - 0,001 – 0,05 golflengte dus bijvoorbeeld:
Halve golf dipool antenne: min 10 – max 500 segmenten (31 segmenten werkt goed)
 - Segment tenminste 8x langer dan de draaddikte
 - Segmenten mogen elkaar niet overlappen en draden mogen niet kruisen in hetzelfde vlak
 - Waar draden aan elkaar vast zitten, houdt in de rakende draden dan ongeveer dezelfde segmentlengte aan
- **Draaddikte:**
 - Diameter maximaal 1/30 golflengte
 - Tapering (stepped diameter) maakt NEC2 onnauwkeuriger, maar in de EZNEC wrapper zit hiervoor een corrigerend algoritme
 - Radialen bijna OP de grond in EZNEC (=NEC2), dus niet IN de grond, minimaal 2 draaddikten tot het grondvlak (EZNEC)
 - Waar draden elkaar verbonden zijn, houd dan ongeveer dezelfde dikte aan indien mogelijk.

Wat aanwijzingen voor radialen bij verticals

- Radialen net boven de grond
- Dikte allemaal gelijk
- Veel segmenten gebruiken

- Segment tapering nodig



- Vanaf $0,001 \lambda$ en minimaal dikte van de straler als hoogte: geen speciale modellen nodig. Goede benadering in de praktijk

- Tussen $0,001 \lambda$ en $0,0001 \lambda$ en minimaal de dikte van de straler:
 - Segment lengte bij de aansluiting van de straler: hoogte van de radialen boven de grond d.m.v. tapering tool in wires
 - Zeer veel segmenten tenzij segment tapering toegepast.
 - Op HF worden segmenten te kort (foutmeldingen), daarom toch langere lengte van segmenten bij voet van de vertical

- Knippen moet je altijd 😊

Enkele foutmeldingen door EZNEC

- Source 1: Segment connects to multiple wires
 - De bron bevindt zich in het laatste segment van een draad waar meerdere draden samenkomen.
 - Oplossing: verplaats de bron (source) een segment verder van het eind.
Let op: de segmenten moeten kort zijn anders verplaats je de aansluiting te ver fysiek gezien.
 - Iets vergelijkbaars kan ook optreden bij het aansluiten van transmissielijnen
 - Deze fout is meestal niet kritisch. EZNEC-5 rapporteerde dit destijds niet.
- The description does not contain any sources. It must include at least one
 - Is duidelijk. Oplossing: plaats een bron (source)
- Wire x segment too short. $L = \dots$ etc
 - Blijkbaar te veel segmenten in een wire gedefinieerd (gaat om lengte segment t.o.v. golflengte)
 - Oplossing: reduceer het aantal segmenten
- Wire x segment too long. $L = \dots$ etc
 - Blijkbaar te weinig segmenten in de draad (gaat om lengte segment t.o.v. golflengte)
 - Oplossing: verhoog het aantal segmenten
- Wire x and y intersect at other than a segment junction or end
 - Draden x en y kruisen elkaar, liggen op elkaar
 - Draden mogen elkaar niet raken als ze niet op dat raakpunt verbonden zijn
 - Oplossing: verplaats een draad

EZNEC

- Ga gewoon doen
- Leer van de resultaten
- Niemand kan je wat op de mouw spelden over antennes (immers... je kunt het controleren of hebt het al eens eerder gesimuleerd)
- Ontwerp en bouw eens een dipoolantenne of een GP en zie verschil of juist de overeenkomst tussen een EZNEC simulatie en een praktijk meting.



Nice reads: 

- <https://eznec.com/>
- <http://on5au.be/content/amod/amod56.html>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Numerical Electromagnetics Code](https://en.wikipedia.org/wiki/Numerical_Electromagnetics_Code)
- <https://www.arrl.org/files/file/Technology/tis/info/pdf/9102018.pdf>
- <http://www.w8io.com/mininec.htm>
- Emoji's: <https://emojiteria.com/> (OpenMoji)
- Refs over 'magloops':
 - <https://owenduffy.net/blog/?p=10692>
 - <https://owenduffy.net/blog/?p=1693>
- Ref NEC-2:
 - Theorie achter NEC-2, de kern van EZNEC:
<https://www.nec2.org/other/nec2prt1.pdf>

Meer informatie op pa3a.nl, EZNEC pagina.

Bevat voorbeelden van eenvoudige en wat minder eenvoudige antennes (b.v. 4-square) die ook allemaal in de praktijk gebruikt zijn.

<https://pa3a.nl/antenna-design-with-eznec/>

